

مطالب جامعه مدنی در کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان

خلص گزارش

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

مطالب جامعه مدنی در کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان

COUNTERPART
INTERNATIONAL
In partnership for
results that last.

Brussels Conference on AFGHANISTAN

4-5 October 2016

PARTNERSHIP FOR PROSPERITY AND PEACE

این نشریه توسط مساعدت سخاوتمندانه مردم امریکا از طریق اداره توسعه بین المللی ایالات متحده (USAID) تحت شرایط قرارداد همکاری شماره 306-A-14-00001 (برنامه مشارکت مدنی افغانستان) که توسط موسسه بین المللی کاونتریارت و موسسات همکار آن تطبیق میگردد، فراهم گردیده است. نظریات و محتویات شامل در این نشریه، مسئولیت موسسه بین المللی کاونتریارت نبوده و لزوماً بیان کننده دیدگاه های (USAID) نمی باشد.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Department of Foreign Affairs FDFA
Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

مخففیات

اداره هماهنگی کمکهای بشری و انکشافی برای افغانها (اکبر)	ACBAR
موسسه مجتمع جامعه مدنی افغانستان (مجما)	ACSFo
انستیتوت جامعه مدنی افغانستان	AICS
کمیسون مستقل حقوق بشر افغانستان	AIHRC
موسسه خدمات صحتی و انکشافی افغان	AHDS
موسسه ملی افغانها برای آموزش بزرگسالان	ANAFAE
اداره هماهنگی موسسات غیر دولتی افغانی	ANCB
اداره دسترسی برای معلولین افغان	AOAD
گروه های مخالفین مسلح	AOGs
برنامه صلح و بازگشت به زندگی صلح آمیز افغانستان	APRP
مرکز تعلیمی زنان افغانستان	AWEC
شبکه زنان افغان	AWN
مرکز انکشاف مهارت های زنان افغانستان	AWSDC
گروه موسسات کمک کننده بریتانیایی و ایرلندی برای افغانستان (باگ)	BAAG
کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان	BCA
مرکز اجتماعی برای معلولین	CCD
کنوانسیون حذف هر نوع خشونت علیه زنان	CEDAW
همکاری برای صلح و وحدت	CPAU
کنوانسیون حقوق طفل	CRC
کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت	CRPD
مرکز هماهنگی جامعه مدنی	CSCC
شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر	CSHRN
گروه مشترک کاری جامعه مدنی	CSJWG
نهاد های جامعه مدنی	CSOs
د قانون غوشتونکی	DQG
تساوی برای صلح و دموکراسی	EPD
حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	ESCR
حذف خشونت علیه زنان	EVAW
شورای عالی صلح	HPC
اداره حقوق بشر و حذف خشونت	HREVO
جامعه بین المللی	IC
دیدبان شفافیت افغانستان	IWA
موسسات های غیر دولتی (انجو)	NGOs
برنامه های الویت ملی	NPP
دولت وحدت ملی افغانستان	NUG
جامعه باز افغانستان	OSA
نهاد آموزش و تحقیق صلح	PTRO

SDO	بنیاد انکشافی سنایی
SMAF	چارچوب خودکفایی از طریق حسابداری دوجانبه
SMART	مشخص، قابل اندازه گیری، قابل حصول، دارای مناسبت و زمان محدود
SWABAC	اتحادیه همکاری مناطق جنوب غرب افغانستان و بلوچستان
TACC	شفافیت، حسابداری و مبارزه با فساد
TEFA	بنیاد انتخابات شفاف افغانستان
TEO	موسسه تعلیمی تاشبوس
TLO	دفتر رابط
UNAMA	هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما)
UNCAC	کنوانسیون سازمان ملل بر علیه فساد
WADAN	انجمن خیریه برای انکشاف افغانستان
WCLRF	بنیاد تحقیق حقوقی زنان و اطفال

"باید همه ما به خاطر داشته باشیم که در اصل پاسخدهی میان دولت و تمویل کنندگان نیست، بلکه دولت به مردم افغانستان پاسخگوست." از متن بیانیه جامعه مدنی افغانستان در کنفرانس بروکسل

۱. امتنان

مطالب جامعه مدنی در جریان کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان، نتیجه همکاری شرکا و همکاران مختلف بود. باگ ازین طریق میخواهد امتنان خود را از کمیته کاری جامعه مدنی افغانستان بخاطر رهبری و تعهد شان در زمینه کنفرانس بروکسل و کار داوطلبانه اعضای این کمیته در مراحل مختلف مشاورت های ولایتی و تدوین موقفنامه جامعه مدنی ابراز نماید. ما همچنان از کمیته مستقل گزینش از بابت انتخاب هیئت ده نفری نماینده جامعه مدنی افغانستان سپاسگذار هستیم.

همچنان، تشکر از هیئت های نمایندگی جامعه مدنی افغانستان و جامعه مدنی بین المللی بخاطر اشتراک در محافل مختلف کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان؛ آنها با حضور خود صدای جامعه افغانی درین محافل بودند. بر علاوه، از تسهیلگران، مجریان، سخنرانان، ارائه کنندگان، شرکا و اعضای کارگاه های جامعه مدنی افغانی و بین المللی سپاسگذاری مینماییم.

ما از کمک های سخاوتمندانه مالی تمویل کنندگان خویش هریک کمیسیون اروپا، اداره ایالات متحده برای انکشاف بین المللی (یوسید)، اداره سویس برای انکشاف و همکاری، نهاد کاتولیک برای انکشاف بین المللی سپاسگذاری مینماییم. همچنان از حمایت و همکاری بنیاد جامعه باز نیز تشکر بعمل می آوریم.

و در اخیر، تشکر از صدها اشتراک کننده سروی ولایتی جامعه مدنی و مباحث گروهی حوزوی؛ همچنان از ۱۳۱ تن از اشتراک کنندگان کنفرانس ملی جامعه مدنی در کابل نیز سپاسگذاری مینماییم. بدون سهمگیری داوطلبانه آنان، کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان از آراء و نظرات گسترده جامعه مدنی مستفید نمیشد.

۲. مقدمه

هدف از تدوین این گزارش شریک سازی اسناد، اعلامیه ها و پیام هایبست که توسط هیئت ده نفری جامعه مدنی افغانی به نمایندگی از جامعه مدنی بصورت کُل در کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان بتاريخ های ۴ و ۵ اکتوبر ۲۰۱۶ ارائه گردیدند. این گزارش دربرگیرنده فعالیت های جامعه مدنی در مراحل مختلف قبل و بعد از کنفرانس بروکسل و در جریان آن است. این گزارش حاوی موقفنامه های تهیه شده برای کنفرانس بروکسل، مشاورت هاییکه منجر به تدوین موقفنامه جامعه مدنی گردیدند، بیانیه های ایراد شده در جریان کنفرانس بروکسل درمورد افغانستان و مباحثی که در جریان و در حاشیه آجندای رسمی کنفرانس بروکسل درمورد افغانستان صورت گرفتند، میباشند. تأملات اولیه جامعه مدنی در مورد

۳. همکاری برای تحول: موقف نامه جامعه مدنی افغانی

در ماه های جولای و آگست ۲۰۱۶، شبکه های جامعه مدنی افغانی یک سلسله جلسات مشورتی را در سرتاسر کشور برگزار نمودند (به بخش دوازدهم مراجعه کنید). هدف از تدویر این جلسات ثبت نظرات شهروندان افغانستان و نهاد های جامعه مدنی در مورد الویت های مرحله بعدی یعنی دهه تحول و پیشنهادات شان برای کنفرانس بروکسل درمورد افغانستان بود. یافته ها و پیشنهادات این جلسات که مورد تایید کمیته کاری جامعه مدنی افغانستان برای کنفرانس بروکسل^۱ قرار گرفت، در موقف نامه جامعه مدنی افغانستان مورخ سپتامبر ۲۰۱۶ زیر عنوان همکاری برای تحول: موقفنامه جامعه مدنی افغانستان برای کنفرانس بروکسل درمورد افغانستان نشر گردید. برای مشروح موقفنامه جامعه مدنی افغانستان، لطفا به ضمیمه یک مراجعه کنید.

^۱ اعضای کمیته کاری عبارت بودند از: عزیز رفیعی (مجم)، بریالی عمرزی (اداره هماهنگی موسسات غیردولتی افغانی)، فیونا گال (موسسه اکبر)، حسینه صافی (شبکه زنان افغان)، عبدالله احمدی و سپس خلیل روفی (دارالانشای گروه مشترک کاری جامعه مدنی)، جان محمد همدرد (اتحادیه همکاری مناطق جنوب غرب افغانستان و بلوچستان)، خان زمان امرخیل (مرکز هماهنگی جامعه مدنی)، مسعود کروخیل (دفتر رابط و کونزارتیوم صالح)، نعیم ایوب زاده (بنیاد انتخابات شفاف افغانستان و شبکه انتخاب جامعه مدنی افغانستان)، راز محمد دلیلی (موسسه انکشافی سنایی)، حسن علی فیضی (شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر) و سیف الدین نظامی (مرکز اجتماعی برای معلولین و کمیته دادخواهی برای مردمان دارای معلولیت)

۴. مقاله توحیدی

قبل از برگزاری کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان، باگ یک مقاله توحیدی حاوی نظرات و پیشنهادات مطرح شده در موقفنامه های جامعه مدنی (افغانی و بین المللی) را تهیه و نشر نمود. این مقاله که در کُل جمع بندی ۱۹ موقفنامه بود، برای مطالعه پالیسی سازان، تمویل کنندگان، رسانه ها و جامعه مدنی افغانی و بین المللی توزیع گردید. برای مطالعه مقاله توحیدی، لطفاً به ضمیمه ۲ مراجعه کنید.

۵. محفل و بیانیه جامعه مدنی افغانی و بین المللی

بتاریخ ۳ اکتوبر ۲۰۱۶، کارگاهی برای جامعه مدنی افغانی و بین المللی به میزبانی باگ در هتل ماریوت بروکسل برگزار شد. با گردهمایی ۷۲ نماینده از نهاد های جامعه مدنی افغانی و بین المللی، این محفل فرصتی بود برای تشریک معلومات، بهبود روابط و بهترسازی پیام ها به پیشواز کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان. برنامه های این کارگاه عبارت بودند از برگزاری دو میزگرد، ارائه مقاله توحیدی باگ (به بخش ۴ مراجعه کنید)، بحث و گفتگو و ارائه نظرات از سوی شش گروه کاری موضوعی، همچنان اشتراک نهاد های تمویل کننده و بین المللی در جلسه اختتامی روز. میزگرد افتتاحیه حول نقش و محیط کاری موجود جامعه مدنی ملی و بین المللی در افغانستان برگزار شد. درین محل دو تن از نمایندگان جامعه مدنی افغانستان – هر یک عزیز رفیعی و میوند رهیاب همچنان فیونا گال رییس موسسه اکبر، اظهار نظر نموده تأملات خود پیرامون مسایل مختلف را بیان نمودند. در ادامه، شرکای کارگاه در جلسه پرسش و پاسخ در مورد اینکه جامعه مدنی افغانی و بین المللی چگونه میتوانند ظرفیت های شان را انکشاف دهند، بشکل موثرتر همکار باشند و در زمینه ایجاد ارتباط نظام مند و دارای مفیدیت دوجانبه با حکومت وحدت ملی دادخواهی بعمل آورند، بحث نمودند.

در جلسه نهایی، ۳۳ تن از نمایندگان نهاد های تمویل کننده و هیئت بین المللی نیز به جمع شرکا پیوستند. درین جلسه، میزگردی با اشتراک گی گوریس خبرنگار بلژیکی بحیث مجری و نمایندگان جامعه مدنی هر یک پلوشه حسن و شیرین پیرسون، ماریتا یاگیر معاون رییس عمومی اداره کمیسیون اروپا برای همکاری و انکشاف بین المللی (دیووکو)، دونالد لاری سمپلر معاون رییس دفتر یوسیدد برای افغانستان و پاکستان و مصطفی منصور مشاور خاص داکتر عبدالله عبدالله رئیس اجرائیه دولت افغانستان دایر گردید. در آغاز، دو تن نمایندگان جامعه مدنی بیانیه نهاد های جامعه مدنی افغانستان را که در جریان کارگاه و بر اساس نظرات گروه های کاری تدوین گردیده بود را ایراد کردند. سپس اشتراک کنندگان حکومتی بیانیه ها خود را ایراد و گفتنی های خود را اظهار داشتند. مباحث متعاقب و پرسش و پاسخ ها حاوی گفتگوی باز و صمیمانه در زمینه مسایلی از قبیل محیط (کاری) جامعه مدنی، الویت های تمویل کنندگان، تطبیق قوانین، معاهده "راه مشترک به جلو" و پیمان صلح با حزب اسلامی بود. برای مطالعه متن کامل بیانیه نهاد های جامعه مدنی افغانستان، لطفا به ضمیمه سه مراجعه کنید.

۶. بیانیه جامعه مدنی افغانستان در کنفرانس بروکسل درمورد

افغانستان

نمایندگان جامعه مدنی افغانستان هر یک پلوشه حسن و عزیز رفیعی بیانیه جامعه مدنی افغانستان در کنفرانس بروکسل برای افغانستان منعقد ۵ اکتوبر ۲۰۱۶ را ایراد کردند. مسوده های این بیانیه قبل از ارائه در کنفرانس، با اعضای دیگر هیئت درمیان گذاشته شده و مورد بحث قرار گرفته بود. برای مطالعه بیانیه جامعه مدنی افغانستان، لطفا به ضمیمه چهار مراجعه کنید.

۷. ملاقات با پالیسی سازان و سهامداران دیگر در جریان هفته کنفرانس بروکسل درمورد افغانستان

○ ملاقات با داکتر عبدالله عبدالله رئیس اجرائیه

بتاریخ ۵ اکتوبر، عبدالله عبدالله و استیفانو مانسروسی رئیس عمومی ریاست کمیسیون اروپا برای همکاری و انکشاف بین المللی، میزگردی با اشتراک نمایندگان جامعه مدنی افغانی و بین المللی را مشترکا میزبانی نمودند (برای اسامی به بخش ۱۱ مراجعه کنید). با اشاره به موقفنامه و بیانیه جامعه مدنی، هردو روسای نشست، نقش کلیدی جامعه مدنی در انکشاف افغانستان را تایید نمودند. آقای مانسروسی اذعان داشت که وضعیت پیچیده افغانستان را نمیتوان فقط یک وضعیت بشردوستانه توصیف کرد و در واقع این کشور نیازمند توسعه و امنیت نیز است و در آن حالت نقش جامعه مدنی مهمتر از پیش مطرح میشود. داکتر عبدالله گفت، جامعه مدنی میتواند بالای حکومت به همان شکل حساب کند که حکومت بالای جامعه مدنی حساب میکند. در جریان ملاقات ۷۵ دقیقه ای، نعیم ایوب زاده و نوریه سلطانی به نمایندگی از جامعه مدنی پرنیتیشن ارائه نمودند. اشتراک کنندگان

دیگری که درین محافل به گفتگو پرداختند عبارت بودند از روری استوارت به نمایندگی از حکومت بریتانیا، اکرام افضلی، میوند رهیاب، جاوید نادر، پلوشه حسن، سمیرا حمیدی، راجیل رید و هیدر بار.

○ ملاقات با روری استوارت وزیر دیفید

بتاریخ ۴ اکتوبر، در جریان وقفه ای در برنامه "زنان مقتدر، افغانستان خوشبخت"، پلوشه حسن، عزیز رفیعی و جاوید نادر با روری استوارت رئیس هیئت بریتانیا در کنفرانس بروکسل دیدار بعمل آوردند. آنها بخاطر تعهد دوامدار و وعده کمک ۷۵۰ میلیون پاوندی دولت بریتانیا به افغانستان تشکری نمودند. آقای رفیعی از دولت بریتانیا خواست تا حمایت خود در زمینه بهبود هماهنگی میان تمویل کنندگان، دولت افغانستان و جامعه مدنی را ادامه

دهد، همچنان از آنها خواست تا کمک های مالی و تخنیکی شان به جامعه مدنی را نیز دوام بخشند. خانم حسن از برنامه های تحت رهبری دیفید بشمول "توانمندی" تمجید نموده افزود که این برنامه ها در زمینه تقویه جامعه مدنی اثرگذار بوده اند. آقای نادر به مسئله اثرگذاری کمک ها پرداخته خواستار نقش بیشتر برای جامعه مدنی در برنامه ریزی و کار انکشافی شد، او خطر نشان ساخت چنانچه دیده شده است در زمینه دسترسی به محلات و عرضه خدمات جامعه مدنی میتواند موثرتر واقع گردد. آقای استوارت وعده سپرد در بیانیه

ها و گفتگوهای خود به این نکات خواهد پرداخت. درین جلسه همچنان کارمندان ارشد اداره انکشاف بین المللی (دیفید) نیز حضور داشتند.

○ محفل باگ/بنیاد جامعه باز

بتاریخ ۴ اکتوبر، بنیاد جامعه باز و باگ مشترکا میزگردی را برای کارشناسان انکشاف و حقوق، محققین و پالیسی سازان اروپایی ترتیب دادند. "حمایت از انکشاف افغانستان: نظرات متخصصین برای جامعه مدنی افغانستان" شامل پرزنتیشن های ابتدایی توسط سمیرا حمیدی (شبکه زنان افغان)، زرقا یفتلی (بنیاد تحقیق حقوق زنان و اطفال) و جان محمد همدرد (انجمن جنوب غرب افغانستان و بلوچستان) میگردد. در جریان مباحث، اشتراک کنندگان به موضوعاتی چون هماهنگی موثر جامعه مدنی، تهدیداتی متوجه جامعه مدنی و ایجاد فضای لازم برای فعالیت، تصورات غربی و افغانی در مورد دیدگاه های سنتی و بنیادگرایانه، چالش ها در مقابل گزارش دهی، انطباق و نظارت بر کمک ها و بحران موجود مهاجرت و معاهده افغانستان و اروپا در مورد عودت مهاجرین را دربرگرفت.

○ محفل شفافیت بین المللی

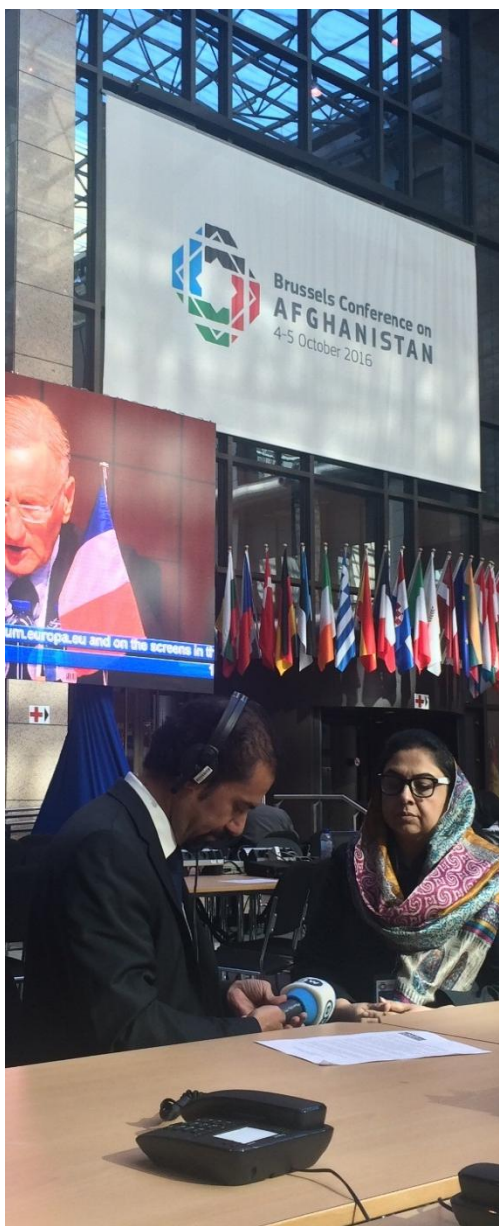
بتاریخ ۴ اکتوبر، ۱۰:۳۰ الی ۱۳:۰۰، بمیزبانی شفافیت بین المللی محفلی بمناسبت رونمایی گزارش زیر عنوان "از تعهد تا عمل: ارزیابی پیشرفت افغانستان در امر مبارزه با فساد" برگزار شد. این گزارش تعهدات دولت وحدت ملی افغانستان در رابطه به فساد را جمع بندی و مرور نموده با ارائه یک سلسله پیشنهادات به دولت وحدت ملی و تمویل کنندگان بین المللی، خواستار پیشرفت در زمینه مبارزه با فساد گردیده است.

۸. گفتگو با رسانه ها

درک وضعیت افغانستان و اهمیت نقش جامعه بین المللی درین اوضاع توسط مردمان کشور های غربی، میتواند بالای تعهد تمویل کنندگان بین المللی اثرگذار باشد. ازینرو مهم بود تا پوشش رسانه یی لازم به صدا های جامعه مدنی افغانستان در کنفرانس بروکسل تسهیل می گردید. باگ یک مشاور مطبوعاتی مجرب مستقر در بروکسل را استخدام نمود و در همکاری با وی سعی نمود تا وجهه و پیام هیئت ده نفری جامعه مدنی افغانی ارتقاع داده شود. روش های مختلفی درین راستا بکار گرفته شد بشمول نشر یک اعلامیه مطبوعاتی، ایجاد یک بسته رسانه ای انترنتی و گفتگو با رسانه ها در جریان محافلی چون (۱) کارگاه جامعه مدنی افغانی و بین المللی، (۲) محفل زنان مقتدر: افغانستان خوشبخت، (۳) کنفرانس اصلی و (۴) کنفرانس خبری جامعه مدنی در جریان کنفرانس اصلی. با استفاده ازین فعالیت ها، نمایندگان جامعه مدنی توانستند نظرات، افکار و پیشنهادات شان را با رسانه های بین المللی در میان بگذارند.

در طول هفته و بعد از آن، ۳۹ مقاله متفاوت حاوی مصاحبه ها و یا بیانیه های نمایندگان از طریق تلویزیون و یا رادیو نشر شدند. رسانه های چون نیویارک تایمز، سرویس جهانی بی بی سی، برنامه گفتگوی شبانه رادیو ۴ بی بی سی، الجزیره، دویچه وله، رادیوی بین المللی فرانسه و نشریه هرالد نیوزیلند درین زمینه با ما همکار بودند. پوشش رسانه ای افغانی توسط شبکه تلویزیون ۱ و روزنامه ۸ صبح صورت گرفت، همچنان سرویس های دری و پشتوی دویچه وله نیز به نشر این مطالب پرداختند.

موضوعات مختلف در جریان این مصاحبه ها به بحث گرفته شدند بشمول پیشنهادات در زمینه مبارزه با فساد، وضعیت مهاجرین و عودت کنندگان افغانی، نیاز روبه افزایش مساعدت های بین المللی، حقوق زنان و سخنرانی جامعه مدنی در کنفرانس.

۹. برداشت های عاجل و اقدامات بعدی

اعضای هیئت ده نفری افغانی، عده ای از نمایندگان بین المللی و اعضای انجوهای بین المللی، کمیسیون اروپا و کارمندان باگ برای ۲ ساعت بتاريخ ۶ اکتوبر گردهم نشست، به بازخورد عینی کنفرانس بروکسل پرداخته و راه های ممکنه پیشرو را به بررسی گرفتند.

حس عینی در مورد کنفرانس بروکسل مختلط بود. در بُعد مثبت تعهدات بیش از متوقع تمویل کنندگان تذکر یافت، همچنان اینکه نقش ارزشمند جامعه مدنی توسط تمویل کنندگان و میزبانان تمجید گردید همچنان ذکر اهمیت سهمگیری جامعه مدنی در اعلامیه نهایی نیز تذکر یافت، دسترسی به رسانه ها در بروکسل که منجر به پوشش خوب بین المللی گردید چشمگیر توصیف شد، همچنان مقاله توحیدی نیز مفید قلمداد گردید.

با این حال، نگرانی ها و ابعاد منفی نیز تذکر یافتند. یک اینکه جامعه مدنی تاثیر اندک روی اجندای کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان داشت که نشانگر لزوم آغاز زودتر دادخواهی میباشد. اکثر تمویل کنندگان در تعهدات شان ذکر از جامعه مدنی بعمل نیاوردند (بریتانیا یکی از استثنا های معدود بود)، و از نقطه نظر دادخواهی، گفتمان های کنفرانس چنان مینمایاند که جامعه جهانی افغانستان را منحیث یک کشور پس از بحران می نگرد، که واضحا چنین نیست. نگرانی های موجود دیگر عبارت بودند از عدم وجود معیار های تشخیص دهنده در زمینه مبارزه با فساد، معاهده "راه مشترک به جلو" برای برگشت مهاجرین، تذکر معافیت از مجازات در معاهده صلح اخیر و نمونه سازی آن برای آینده، نبود تصمیم گیران سیاسی زن و حراست از فعالین جامعه مدنی.

همه حضار در مورد نیاز پیگیری موافق بودند و باورمند به ادامه تحرک موجود و ایجاد میکانیزم هایی که تسهیلگر نقش موثر جامعه مدنی در نمایندگی از آرای شهروندان و پاسخگو نگهداشتن حکومت و تمویل کنندگان باشد. اشتراک کنندگان اذعان داشتند که از همکاری باگ در زمینه این برنامه ها و فعالیت ها استقبال خواهند کرد.

یکی از کار های که باید در اسرع وقت انجام شود، طرح یک برنامه عملیاتی است؛ نمایندگان افغانی توافق نمودند تا در جلسات ویژه در کابل کار روی آن را به بحث خواهند گرفت. این برنامه عملیاتی باید دربرگیرنده فعالیت های دادخواهی و نظارت باشد. در حالیکه محدودیت های منابع (انسانی و مالی) در نظر گرفته خواهند شد، امکان جذب پول از تمویل کنندگان برای تطبیق پروژه ها از برنامه های آینده خواهد بود. یکی از فعالیت های کلیدی دیگر که مورد توافق حضار قرار گرفت، انتقال تجارب و دستاورد های کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان به سایر نهاد های جامعه مدنی در کابل و ولایات بود.

همکاری هرچه بیشتر با انجوهای بین المللی بعنوان یکی از دستاورد های عمده تجربه کنفرانس بروکسل طرح شد. باید تلاش صورت گیرد تا از فرصت های بیشتر بخاطر استفاده سیستماتیک و استراتژیک از مهارت ها و تجارب همچنان از دسترسی موجود به پالیسی سازان استفاده بعمل آید. در مورد ارتباطات سیستماتیک با دولت وحدت ملی در آینده، با وصف اینکه پلت فورم های ارتباط بالفعل موجود هستند، جامعه مدنی باید تلاش کند تا با بهتزاز این پلت فورم ها، امکانات آگاهی دهی و نفوذ (به حکومت) را برای خود فراهم کند. پیشنهاد گردید که ملاقات های کاری متواتر میان گروه های جامعه مدنی و وزرای دولت در نظر گرفته شوند.

به پیگیری از تصمیم این جلسه، ده تن از نمایندگان جامعه مدنی افغانی در کابل باهم ملاقات نموده اند و آمادگی برای تهیه گزارش کنفرانس بروکسل برای افغانستان و شریک سازی آن با جامعه مدنی را آغاز نموده اند، در عین حال کار روی تدوین برنامه عملیاتی نیز ادامه دارد.

۱۰. گزینش هیئت جامعه مدنی افغانی و انجوهای بین المللی و لست نمایندگان

کمیسیون اروپا حمایت از سفر ده تن از نمایندگان جامعه مدنی افغانی به بروکسل و اشتراک شان در کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان را بعهده گرفت. درین جمع، دو سخنگویی که مسئولیت ایراد بیانیه جامعه مدنی در کنفرانس اصلی را بدوش داشتند نیز اشتراک ورزیدند. کمیسیون اروپا و دولت وحدت ملی توافق نمودند که این ده تن با نمایندگان ارشد کمیسیون اروپا، دولت وحدت ملی و دیگر تمویل کنندگان بین المللی گفتگوهای ویژه درباره جامعه مدنی خواهند داشت.

بعداً، کمیسیون اروپا توافق نمود که ده تن از نمایندگان انجوهای بین المللی نیز به کنفرانس اصلی دعوت شوند و در گفتگوی مشترک کمیسیون اروپا و دولت وحدت ملی اشتراک نمایند.

باگ از فعالیت کمیته کاری کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان در کابل در زمینه گزینش نمایندگان افغان حمایت بعمل آورد. کمیته مستقل گزینش برای مدیریت این روند تشکیل گردید. روند آزاد درخواست، بر اساس شاخصه های اساسی مورد توافق کمیته گزینش، در ماه آگست به آگاهی عام رسانده شد.

کمیته گزینش تقریباً ۲۰۰ درخواست دریافت نمود و از میان آن ۱۷۶ تن با شاخص ها سازگاری داشتند. ۱۱۵ تن از این افراد مرد و ۶۱ نفر زن بودند. در حالیکه تعداد قابل توجهی از درخواست ها مربوط به افراد مستقر در کابل داده شده بود، ۷۶ درخواست از ۲۴ ولایت کشور نیز مواصلت ورزیده بود.

کمیته گزینش سایر افراد واجد شرایط را با شاخص های موجود بررسی نموده لیست طولانی ۵۱ نفری ترتیب داد که با مرور بیشتر به لست کوتاه (شارت لست) ۲۸ نفری تقلیل یافت. در میان این ۵۱ تن، ۱۴ نفر زن شامل بودند. در لست ۲۸ نفری، ۱۴ زن و ۱۴ مرد راه یافتند. این ۲۸ تن توسط کمیته گزینش و ناظران بتاریخ های ۲۷ و ۲۸ آگست مصاحبه شدند. مصاحبه ها در زبان های ملی و انگلیسی صورت گرفتند، زبان انگلیسی یکی از شاخص های گزینش بود بخاطر اینکه در جریان کنفرانس تماس موثر با هیئت های بین المللی و پالیسی سازان در بروکسل متوقع بود. بخاطر حفظ شفافیت، ضبط صدا در جریان مصاحبه ها تدارک داده شده بود.

بر اساس نمره گذاری در مقابل هر شاخص، پنج زن و پنج مرد که در مجموع ده تن میشدند برای عضویت هیئت نماینده انتخاب گردیدند. دوازده تن دیگر با در نظر داشت نمره های کسب شده، بعنوان ریزرو (احتیاط) نگهداشته شدند. ریزرو ها بعنوان گزینه ی حالات ناقابل پیشبینی مثل احتمال رد ویزای یک یا بیشتر اشتراک کنندگان انتخاب شده، در نظر گرفته شده بودند. با این حال، چون درخواست ویزای ده تن دیگر موفق شد، لزومی برای جایگزینی بیشتر دیده نشد.

اعضای هیئت جامعه مدنی افغانستان عبارت بودند از:

۱. آقای عزیز رفیعی – مجما (سخنگو)
۲. خانم پلوشه حسن – مرکز تعلیمی زنان افغان (سخنگو)
۳. آقای نعیم ایوب زاده – بنیاد انتخابات شفاف افغانستان
۴. خانم نوریه سلطانی – تساوی برای صلح و دموکراسی
۵. آقای سید اکرام افضلی – دیدبان شفافیت افغانستان

۶. خانم سمیرا حمیدی - شبکه زنان افغان

۷. آقای میرویس رهیاب - انستیتوت جامعه مدنی افغان

۸. خانم زرقا یفتلی - بنیاد تحقیقات حقوقی برای زنان و اطفال

۹. آقای جان محمد - انجمن مناطق جنوب غرب افغانستان و بلوچستان

۱۰. خانم فرشته کریمی - د قانون غوشتونکی

باگ در مورد اینکه اعضای جامعه مدنی بین المللی چگونه و بر اساس کدام شاخص ها انتخاب گردند، با انجوه های بین المللی در کابل و اروپا مشاورت نمود. توافق صورت گرفت که نامزد هایی منطبق با شاخص های ثابت به باگ پیشنهاد گردند و از میان این نامزد ها نماینده ها انتخاب شوند. انجوه های بین المللی پیشنهاد نمودند که انجوی بین المللی دهم باید باگ بعنوان شبکه ای از انجوه های متعدد و سازمانی و دارای روابط نزدیک با نمایندگان جامعه مدنی افغانی در آمادگی های آنها برای کنفرانس بروکسل، باشد. با هدف ایجاد توازن خوبی از تجارب متفاوت و توازن جنسیتی و تجربه کار با ولایات مختلف افغانستان، افراد ذیل انتخاب گردیدند:

۱. ماری پیتر کالی - اکنید

۲. چارلس داوی - افغان اید

۳. پیتر سیمس - اطفال در بحران

۴. جرارد گاروی - شورای مهاجرین دانمارک (بعدا با کلاس لارسن جاگزین شد)

۵. لُکا رادئیلی - ایمرجنسی او ان جی

۶. هیدر بار - دیدبان حقوق بشر

۷. راجیل رید - بنیاد جامعه باز

۸. شیرین پیرسون - کمیته سویدن برای افغانستان

۹. شوشانا استوارت - فیروزکوه

۱۰. جاوید نادر - باگ

۱۱. مشاورت های ولایتی

سایر سهامداران جامعه مدنی و حکومت در کنفرانس بروکسل اتفاق نظر داشتند بر اینکه باید فعالان و گروه های جامعه مدنی خارج از کابل را نیز دخیل ساخت تا در طرح موقف و انتخاب نمایندگان کنفرانس بروکسل نقش خود را ایفا کنند. اتفاق نظر بر این بود که این تشکیلات ها معلومات و نظرات محلی را به جمع بزرگتر انتقال خواهند داد.

کمیته کاری کنفرانس بروکسل توافق نمود که این روند باید دارای دو قسمت یعنی یک سروی ولایتی و هشت بحث گروهی (کانونی) باشد. هدف ازین فعالیت ها این بود تا معلومات لازم در مورد پیشرفت های صورت گرفته و ناکامی های ممکن بعد از کنفرانس لندن سال ۲۰۱۴ بدینسو، همچنان ثبت پیشنهادات برای دولت وحدت ملی، تمویل کنندگان بین المللی و جامعه مدنی در زمینه الویت های انکشافی جمع آوری گردد. این موضوعات در یک کنفرانس ملی گزارش داده خواهند شد همچنان در تدوین موقفنامه جامعه مدنی از آن استفاده بعمل خواهد آمد.

الف - بررسی (سروی)

یک محقق مسلکی در امر پالایش یک سلسله سوال های این سروی دخیل بود. اعضای کمیته کاری به اتفاق آرا باور داشتند که موسسات همکار باید تلاش نمایند تا پاسخ سوال ها را از طریق تیلیفون و مصاحبه های حضوری دریافت کنند تا کیفیت بالاتر و کمیت بهتر سروی ها مراعات گردد، هرچند در بعضی از موارد تماس آن لاین (انترنتی) نیز لازم بود.

اعضای کمیته کاری سروی ها را به جامعه مدنی در طول کشور گسیل داشتند و درین زمینه ملاقات ها و تماس های تیلیفونی تا اواسط آگست تکمیل شدند. مجموعاً، ۴۷۸ پرسشنامه در ۲۹ ولایت تکمیل شد و تحلیل ابتدایی آنها نشانگر یافته های ذیل است

- ایجاد بند های برق، تعمیر جاده و داشتن روابط خوب با کشور های خارجی از جمله فعالیت های مثبت حکومت افغانستان در سال های اخیر ذکر شده اند.

- نبود امنیت، بیکاری گسترده و فساد بعنوان ناکامی های عمده دولت درین مدت تذکر یافته اند.

- پاسخ دهندگان گفته اند که بهترین راه آوردن صلح و ثبات در افغانستان اعمال فشار بین المللی بالای کشور هایست که از شورش حمایت می کنند.

- اعمار فابریکه ها برای ایجاد کار بهترین روش برای کاهش فقر گفته شده است.

- دلخواه ترین وسیله مبارزه با فساد تأمین حاکمیت قانون بالای سایر شهروندان خوانده شده است.

- فقط ۴۴ درصد از پاسخ دهندگان مطمئن در انتخابات بعدی پارلمان رأی خواهند داد، و فساد ها در انتخابات گذشته عمده ترین عامل بازدارنده بیان شده است.

- برجسته ترین راه بهبود نقش زنان در جامعه فراهمی معارف به دختران و زنان خوانده شده است.

- ۷۸ درصد باور دارند جامعه مدنی و انجوها در انکشاف

نقش دارند و بهترین مسیر فعالیت شان باید دادخواهی برای حقوق شهروندان است.

در ضمیمه پنجم، نمایش تصویری کوتاهی از یافته ها را می توانید ببینید. گزارش کامل آن در جنوری ۲۰۱۷ نشر خواهد شد.

ب- مباحث گروهی (کانونی)

در جریان تطبیق سروی، کارمندان کمیته کاری در هر یک از هشت حوزه محلی مسئولیت داشتند تا مباحث نیم روزه گروهی محلی را تشکیل دهند. هر یک از اینها ۲۵ الی ۳۰ نماینده جامعه مدنی را از هر ولایت گردهم می آوردند تا عمیقاً به نیازمندی های انکشافی بپردازند، روی پیشنهادات محلی توافق کنند و اشتراک کنندگان کنفرانس ملی جامعه مدنی که در اوایل سپتامبر متوقع بود را انتخاب نمایند. چونکه یافته های این مباحث گروهی حاوی نظرات و شواهد ارزشمند بود، این یافته ها در اوایل آگست تکمیل گردیدند تا گزارش های کوچک در مورد این روند و یافته های آن ترتیب داده شده در کنفرانس ملی سپتامبر ارائه شوند. حداقل ۲۰۶ فعال جامعه مدنی درین هشت مبحث گروهی اشتراک ورزیدند و حد اقل ۵۷ تن شان زنان بودند (دو گزارش حوزوی تعداد اشتراک کنندگان را جمع بندی نموده بود و یکی از آنها تعداد اشتراک کنندگان را گزارش نداد).

پ - کنفرانس ملی جامعه مدنی

کنفرانس ملی جامعه مدنی بعنوان فرصتی بخاطر جمع آوری یافته های مشاورت های حوزوی، گفتگو در مورد پیشنهادات از سرتاسر کشور در رابطه به موقفنامه و ارتباط مستقیم با حکومت افغانستان و تمویل کنندگان در یک جلسه نهایی، پیشنهاد گردیده بود. با هدف گردهم آیی ۱۰۰ فعال جامعه مدنی، بشمول ۲۵ نماینده ولایتی که از طریق روند مشاورت حوزوی انتخاب گردیدند، کنفرانس متذکره دوروزه در هوتل سربینای کابل بتاريخ های ۶ و ۷ سپتامبر برگزار گردید.

حد اقل ۱۳۱ تن در کنفرانس ملی جامعه مدنی اشتراک ورزیدند. درین میان ۶۶ نماینده ولایتی نیز حضور داشتند. با وصف دعوت، اکثر نمایندگان کمیسیون اروپا و تمویل کنندگان بین المللی بدلیل وقع حملات پیچیده تروریستی در کابل، نتوانستند درین کنفرانس حضور بهم برسانند. یوناما حضور داشت و معیین وزارت مالیه امین حبیبی سخنرانی نمود و در مورد چالش ها و دستآورد های حکومت وحدت ملی، منشور شهروندان و الویت های ملی و برنامه های دولت وحدت ملی برای کنفرانس بروکسل صحبت نمود. وی به سوالات حضار در مورد امنیت، پیشرفت در زمینه انکشاف، مبارزه با فساد و خصوصی سازی پاسخ داد.

در جریان کنفرانس، هر هشت کانون حوزوی یافته ها و پیشنهادات شان را به شکل پرزنتیشن ارائه کردند. سپس مباحث موضوعی برگزار شدند تا الویت های مسایل را شناسایی و پیشنهادات برای کنفرانس بروکسل و موقفنامه طرح گردند.

ضمایم

ضمیمه اول: همکاری برای تحول موقف نامه جامعه مدنی افغانستان برای کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان

پیش‌گفتار

جامعه مدنی افغانستان از حکومت وحدت ملی افغانستان به خاطری پیشرفت های که تا کنون داشته است و همچنان از جامعه جهانی به پاس حمایت سخاوتمندانه شان در این پانزده سال اخیر ابراز امتنان می کند. کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان فرصت مهمی برای اعلام تعهدات بیشتری را در مورد همکاری های متقابل و پیشتیبانی از انکشاف افغانستان را فراهم می آورد که در آن جامعه مدنی متعهد به ایفای نقش خودش می باشد. این تعهدات در اسنادی چون "چارچوب حسابدی متقابل توکیو" و "چارچوب خودکفایی از طریق حسابدی متقابل" ذکر و در "کنفرانس لندن در مورد افغانستان"، جلسه "هیئت های عالی رتبه"، "هیئت مشترک هماهنگی و نظارت" تصدیق شدند. حصول این تعهدات نیازمند اراده سیاسی، کمک های جهانی و هم یاری جامعه مدنی می باشد. گام های ابتدایی که توسط حکومت وحدت ملی افغانستان در این راستا برداشته شده اند، باوجودی که در خور ستایش اند، ناکافی به نظر می رسند.

در ماه های جولای و آگست سال جاری، شبکه های جامعه مدنی یک سلسله مشاورت های افغانستان-گستر و جلسات رایزنی متمرکز را تدویر کردند تا دیدگاه های شهروندان و نهاد های مدنی افغانستان را در مورد اولویت های مرحله بعدی "دهه انتقال" جویا شده و پیشنهاد های شان را در مورد کنفرانس بروکسل به دست آرند^۲. یافته های و سفارشات سرانجام توسط "کمیته کاری جامعه مدنی برای کنفرانس بروکسل"^۳ تایید شدند که قرار ذیل می باشند (البته ترتیب این نکات بیانگر اولویت آن ها نمی باشند).

صلح، آشتی و امنیت

منازعه کنونی که منتج به افزایش سرسام آور تلفات ملکه گردیده ریشه در خشونت های چهار دهه داخل افغانستان و منطقه ما دارد. واضح است که عدم رسیدگی به بی عدالتی های این سال ها تاثیر مستقیم بر صلح و ثبات فعلی دارد. فقط با یک روند فراگیر صلح می توان به منازعه کنونی پایان داد.

پس از یک دهه ناامنی روزافزون، روند صلح به یک مرحله سرنوشت ساز رسیده است. رویکرد سیاسی شورای عالی صلح نتایج ملموس اندکی داشته است، و پیشرفت های اندکی در سطح محلی صورت گرفته اند^۴. ما از توافقنامه صلح که اخیراً میان حکومت وحدت ملی افغانستان و حزب اسلامی امضا شده است، و در آن قانون اساسی افغانستان مورد احترام و تایید جانبین قرار گرفته است، محتطانه استقبال می کنیم. ما امیدواریم که این توافقنامه راه مصالحه با سایر گروه های مخالف مسلح مانند طالبان و گروه ها مرتبط را در آینده باز گرداند.

^۲ سروی (بررسی) در ماه های جولای و آگست سال جاری برگزار شد که ۴۱۶ بازیگر جامعه مدنی به شمول موسسات غیر دولتی، نهاد های اجتماعی و نهاد های مردمی در ۳۴ ولایت زیر پوشش قرار داد؛ ۸ جلسه رایزنی متمرکز در هشت مرکزی حوزه ای کشور در ماه آگست برگزار شد؛ و کنفرانس ملی جامعه مدنی افغانستان در ۶-۷ سپتامبر سال جاری در کابل برگزار شد.

^۳ اعضای کمیته کاری (به ترتیب الفبا) عبارت اند از: مجتمع جامعه مدنی افغانستان (مجما)، ای این سی بی، شبکه زنان افغانستان، باران، سی سی دی، مرکز هماهنگی جامعه مدنی، شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر افغانستان، گروه کاری مشترک جامعه مدنی افغانستان، موسسه انکشافی سنایی، سوابک، تیفا، تی ایل او/کنسراسیوم صلاح.

^۴ نقشه راه برای صلح - جامعه مدنی و روند صلح در افغانستان؛ او ایس ایف، ایچ آر ای او، کیو، پی تی آر او، تی ایل او و ای پی دی، می ۲۰۱۶.

نکته مسلم این است که تامین صلح پایدار در افغانستان مستلزم رسیدگی به بی عدالتی های گذشته و اجرای روندی عدالت انتقالی است که با واقعیت های و پیچیدگی های منازعه افغانستان سازگار باشد. ما نگران این نکته هستیم که قربانیان جرایم جنگی در روند مذاکره با حزب اسلامی دخیل نبوده اند.

دخیل ساختن گروه های مخالف مسلح در روند سیاسی حکومت افغانستان زمانی می تواند مفید باشد که حکومت وحدت ملی افغانستان قادر به اجرای کارویژه هایش باشد. مطالعات نشان داده که ناتوانی های حکومت وحدت ملی افغانستان در عرضه خدمات اساسی تاثیر منفی روی مشروعیت دولت داشته و می تواند منازعه را نیرو بخشد. حکومت وحدت ملی افغانستان قریب نیم بودجه ملی (۴۴٪) را به هزینه های امنیتی اختصاص داده است^۵، در حالی که مصارف در عرصه های حکومت داری خوب می تواند به نفع گروه های آسیب پذیر بوده و تامین کننده امنیت بیشتر در درازمدت باشد.

پیشنهادهای

۱. روند های مصالحه را در سطوح محلات، ملی و بین المللی آغاز و حفظ کنید. چنین فرایند ها باید شامل قربانیان جنگ، نهاد های مدنی، زنان و جوانان باشند و اجرا کننده "پلان عمل ملی برای زنان، صلح و امنیت" باشند.
۲. گفتگوی ملی که منتج به تدوین چارچوب جامع و پاسخگوی مصالحه باشد را طرح و تطبیق کنید.
۳. گروه های غیرقانونی مسلح را خلع سلاح کرده به آنها خاتمه بخشید. میکانیزم نظارتی را به میان آورید که در آن به عدم نفوذ شخصی و گروهی افراد و احزاب در میان نیروهای امنیتی ملی افغانستان اولویت داده شده و چنین اعمال نفوذ ها خاتمه یابند.
۴. فرصت های بدیل را برای جوانان ایجاد و مهیا کنید تا از شمولیت آنها در گروه های مخالف مسلح و افراط گرایی خشونت آمیز جلوگیری شود. مضمون تعلیمات صلح را در نصاب تعلیمی مکاتب و دانشگاه ها به منظور تحکیم فرهنگ صلح میان جوانان بگنجانید.

حکومت داری خوب و مبارزه با فساد اداری

ما تلاش های حکومت وحدت ملی افغانستان را در راستای مبارزه با فساد اداری، بهبود شفافیت و تقویت پاسخدهی به دیده قدر می نگریم. این تلاش ها شامل "چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان"، شاخصه های مندرج در اسناد کنفرانس بروکسل، و گشایش "مرکز عدلی و قضایی برای مبارزه با فساد اداری مسئولان بلند پایه" می گردد. با این حال، با توجه به تاثیر بزرگ و مخربی که فساد اداری بر ثبات، وضع اقتصادی و مشروعیت دولت دارد، ما باورمندیم که برای تغییر وضع در افغانستان باید تلاش های بیشتری صورت گیرد.

در سطح جهان، افغانستان یکی از کشور های به شمار می آید که در آن فساد اداری به بالاترین سطح قرار دارد^۶. حدودی ۹۰٪ شهروندان افغانستان در تعاملات شان با حکومت وحدت ملی افغانستان با فساد اداری به صورت روزمره روبرو می شوند^۷. افراد و گروه های مفسد از معافیت بهره می برند، مداخلات سیاسی توانایی نهاد های دولتی را در عرضه خدمات با کیفیت تضعیف کرده، و نبود صداقت در میان مقامات حکومت وحدت ملی افغانستان

^۵ هزینه افراط گرایی خشونت آمیز در افغانستان — برآورد هزینه های اقتصادی و مالی منازعه جاری و افراط گرایی خشونت آمیز؛ ای پی دی؛ اگست ۲۰۱۵: <http://www.epd-afg.org/wp-content/uploads/2014/03/Costs-of-Violent-Extremism.pdf> (Accessed on 17 September 2016).

^۶ شاخص های درک فساد ۲۰۱۵؛ نهاد شفافیت جهانی؛ ۲۰۱۵. <http://www.transparency.org/cpi2015#results-table> (Accessed on 23 September 2016).

^۷ افغانستان در ۲۰۱۵؛ بررسی مردم افغانستان؛ بنیاد آسیا؛ ۲۰۱۵.

باعث کاهش اعتماد مردم بر دولت گردیده است. پیشرفت های عمده ی در این دو سال اخیر به میان آمده اند ولی کار های زیادی برای انجام دادن باقی مانده اند.

چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان شامل "میثاق شهروندی" است که بخشی از پیمانی میان حکومت وحدت ملی افغانستان و مردم است. با این حال، در اسناد متعددی کنفرانس بروکسل آنچه غایب است نقش نظارتی مستقل نهاد های جامعه مدنی افغانستان است. فقط مردم افغانستان می توانند تامین کننده پاسخگویی حکومت شان باشند، بنابراین، لازمی است تا نهاد های مرتبط جامعه مدنی نقش مشاورتی را در طرح و نظارت تطبیق آن عده استراتژی ها، پالیسی ها و پلان های اولویت ملی داشته باشند که در رابطه به شفافیت، پاسخگویی و مبارزه با فساد اداری اند.

شاخص های مشخص و قوی که بر اساس آنها شهروندان افغانستان بتوانند اصلاحات را در بستر زمان ارزیابی کنند، و تمویل کنندگان بین المللی بتوانند بر اساس آنها کمک های مالی و فنی شان را عیار سازند، فعلاً وجود ندارند. یک مجموعی از گروه های جامعه مدنی اخیراً شاخص های مشخص، پیمایش پذیر، قابل حصول، مرتبط و زمان بندی شده را ترتیب داده اند تا تلاش های دولت در امور شفافیت، پاسخدهی و مبارزه با فساد اداری را ارزیابی کنند. حکومت وحدت ملی افغانستان و جامعه جهانی در کنفرانس بروکسل باید این شاخص ها را مورد تایید قرار دهند. از آنجا که حکومت وحدت ملی افغانستان و تمویل کنندگان بین المللی مشخصاً خواستار آن شده اند که برایندهای کنفرانس بروکسل باید "مشخص" باشند، تایید این شاخص ها ضروری است.^۸

تایید برخی معیار های جهانی توسط دولت و متعهد شدن به تطبیق آن می تواند اعتماد مردم افغانستان و تمویل کنندگان بین المللی را در تعهد دولت به اصلاحات بالا ببرد. این معیار ها در نهاد های جهانی شفافیت، پاسخدهی و مبارزه با فساد اداری تسجیل گردیده که شامل "همکاری های حکومت باز"، "اصول قرارداد های باز (و معیار های معلومات مرتبط آن)"، "اعلامیه آروسا در مورد سازمان های جهانی گمرک"، "ابتکار مالیه ادیس"، و "کنوانسیون مبارزه با فساد اداری ملل متحد" می باشند.

پیشنهاد ها

۱. طرح های که نهاد های مدنی پیشنهاد کرده را پذیرفته آنها را شامل استراتژی ها و مقرر های نهاد ها و وزارت های کلیدی بسازید؛
۲. نظارت توسط شهروندان را یک شرط عمده در تمام برنامه های حکومت وحدت ملی افغانستان مثلاً استخراج معادن، پروژه های زیربنایی و عرضه خدمات محلی بسازید و این نظارت را توسط تامین دسترسی مردم به اطلاعات و قانونین محافظت از "افشاگران فساد اداری" تقویت کنید؛
۳. در استراتژی ها، پالیسی ها، و پلان های اولویت ملی مرتبط به مبارزه با فساد اداری، نهاد های مرتبط مدنی افغانی را دخیل ساخته با آنها مشوره نموده و به آنها نقش نظارتی دهید؛ و
۴. حکومت وحدت ملی افغانستان باید عضویت نهاد های عمده شفافیت، پاسخدهی و مبارزه با فساد اداری به شمول کنوانسیون مبارزه با فساد اداری ملل متحد را کسب و از اصول آن پیروی کند.

حقوق بشر و حقوق مدنی

^۸ این پیشنهاد ها را از این لینک می توانید به دست آرید: <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/afghanistan/civil-society-anti-corruption-recommendations-2016-brussels-conference-afghanistan/>

مشارکت زنان

ما پیشرفت‌های که حکومت وحدت ملی افغانستان در عرصه توانمندی سازی زنان داشته است را تصدیق می‌کنیم. به ویژه، ما تعیین زنان در نقش‌های عمده رهبری و تصمیم‌گیری را به دیده قدر می‌نگریم. همچنان، پلان عمل ملی برای زنان، صلح و امنیت (۱۳۲۵)، برنامه اولویت ملی برای توانمندسازی زنان، افزایش شمار زنان در شورای عالی صلح و ساختار دیپلماتیک، شمولیت زنان در سکتور عدلی و قضایی از طریق تشکیل واحد ویژه در لوی سارنوالی و تشکیل دفتر منع تبعیض و خشونت ضد زنان را پیشرفت‌های عمده می‌شماریم.

با این حال، ما نگران آنیم که حکومت وحدت ملی افغانستان در تعیین ۳۰٪ زنان در چوکات خدمات ملکی (بر اساس تعهدی که در استراتژی انکشاف ملی افغانستان صورت گرفته بود) ناکام مانده است. همچنان، ما نگران این نکات هستیم: گزارش‌های که توسط کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و وزارت امور زنان در رابطه به خشونت ضد زنان ثبت شده رو به افزایش است؛ قضایای مجازات مرتکبین چنین خشونت‌ها اندک است؛ آمار سواد میان زنان بسیار پایین است (۱۱٪)؛ شمار زنان شامل در سکتور امنیتی بسیار پایین است؛ تبعیض و آزار زنان در محیط کاری، نهاد‌های تعلیمی و تحصیلی و سایر اماکن عامه همچنان ادامه دارد؛ اراده سیاسی برای تطبیق قوانین و پالیسی‌های مربوط به زنان همچنان پایین است. این چند مانع عمده شمولیت و مشارکت زنان در انکشاف افغانستان است.

ما از حکومت وحدت ملی افغانستان و جامعه جهانی می‌خواهیم تا موفقیت‌های که توسط زنان در عرصه "اجندای توانمندسازی زنان" به دست آمده را توسعه بخشند. پیشنهاد می‌کنیم تا گام‌ها پیمایش‌پذیر در عرصه مشارکت معنی‌دار زنان در تمام سطوح برنامه‌های اولویت ملی و اصلاحاتی که برای ایجاد افغانستان خودکفا و همه‌شمول برنامه ریزی شده است، برداشته شوند.

پیشنهادها

۱. تعیین زنان در سمت‌های بالای دولتی باید بر اساس شایستگی‌شان باشد نه بر اساس روابط قومی، سیاسی و یا (نیپوتیزم) خویشاوندی؛
۲. قانون منع خشونت ضد زنان که یک دستاورد عمده زنان است را در حالت کنونی اش حفظ کنید، واحد‌های ویژه سارنوالی این قانون را در تمام ولایات گسترش داده و محکمه‌های این قانون را تشکیل دهید؛
۳. مقرر ضد آزار جنسی را در محل کار، و نهاد‌های تعلیمی و تحصیلی تطبیق کرده، و فضای مساعد برای زنان ایجاد کنید؛ و
۴. بودجه کافی را برای پلان عمل ملی زنان، صلح و امنیت (قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل) در نظر گرفته و پلان‌های جامع و تلفیقی در سطح وزارت‌خانه‌ها تطبیق کنید.

کودکان و جوانان

کودکان و جوانان عنصر اساسی انکشاف درازمدت اقتصادی افغانستان را تشکیل می‌دهند. بر اساس آمار بانک جهانی، افغانستان سومین کشوری است که درصدی بزرگی جمعیت جوانان را داراست. حدود ۷۰٪ جمعیت افغانستان زیر سن ۲۵ سال است. افغانستان شمار بالای کودکان خیابانی (۶۰۰ هزار) را دارد که شدیداً در معرض خشونت‌ها قرار دارند^۹. نبود اقدامات پیشگیرانه و قوانین کافی، یکی از دلایل آمار بلند خشونت‌های جنسی ضد کودکان است..

^۹ افغانستان: آسوی سرخط‌ها: زنان، جوانان و جنگ: مرکز ویلسن؛ جون ۲۰۱۳؛ <https://www.wilsoncenter.org/event/afghanistan-beyond-the-headlines-women-youth-and-war> (Accessed on 17 September 2016).

آمار بیکاری در افغانستان ۴۰٪ تخمین زده می شود که نسبت به سال ۲۰۱۴ (۲۵٪) افزایش چشمگیری است. بیکاری بالا جوانان و به ویژه جوانان تحصیل کرده را شدیداً متاثر می سازد چون آنها هیچ وسیله دیگری برای تامین امکانات برای زندگی خود و خانواده های شان ندارند. شواهد نشان می دهد که شورشیان عمدتاً از میان جوانان سربازگیری می کنند. ما می پذیریم که حکومت وحدت ملی افغانستان همان گونه که در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان ذکر گردیده در نظر دارد تا برنامه های افزایش مهارت و اشتغال را ارائه کند. ما تاکید می کنیم که چنین برنامه ها قابلیت های استخدام پذیری آنها را بالا ببرد تا احتمال مهاجرت ها میان جوانان و به تبع آن سوء استفاده از آنها مهاجران کاهش یابد.

پیشنهادهای

۱. اشتغال زایی برای زنان و مردان جوان را در پالیسی ها و اولویت های انشکافی تان مدغم گردانید؛
۲. قوانین مربوط به اطفال و کنوانسیون حقوق کودکان را تطبیق کنید؛ و
۳. افراطگرایی خشونت آمیز را میان جوانان، به ویژه در مدارس دینی و دانشگاه ها، از طریق بهبود نظارت دولت و مردم محل، کاهش دهید.

اشخاص دارای توانایی های ویژه (اشخاص دارای معلولیت)

جنگ تقریباً چهار دهه باعث معلول و معیوب ساختن حدود ۱۰۲ میلیون افغان گردیده است.^{۱۰} در قانون اساسی افغانستان دولت مسئول شناخته شده است تا از اشخاص دارای معلولیت حمایت کند، ولی، نبود منابع و اراده سیاسی معمولاً موانع عمده تحقق این رسالت پنداشته می شوند. حدود ۹۰٪ کودکان دارای معلولیت در افغانستان نمی توانند به مکتب بروند چون محیط برای آنها "دسترس ناپذیر" است. همچنان، آمار سواد و کار در میان بالغان دارای معلولیت به میزان نگران کننده ی بالاست.^{۱۱}

پیشنهادهای

۱. قانون ملی حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت را تطبیق کنید؛
۲. کنوانسیون اشخاص دارای معلولیت ملل متحد، و پروتوکل اختیاری آن را تطبیق کنید؛ و
۳. اهداف انکشاف پایدار را با توجه به اشخاص دارای معلولیت تطبیق کنید.

نیازهای اساسی و موضوعات بشردوستانه

در دهه اخیر، پیشرفت های چشمگیری در عرضه خدمات به مردم افغانستان صورت گرفته است. ما سند "میثاق شهروندی" را به فال نیک می گیریم چون این طرح شورای انکشافی قریه جات را در طرح و نظارت عرضه خدمات اساسی استفاده می کند. ما همچنان از همکاری میان جامعه

^{۱۰} حقوق معلولیت در افغانستان؛ سیدا، سپتمبر ۲۰۱۴: [http://www.sida.se/globalassets/sida/eng/partners/human-rights-based-approach/disability/rights-](http://www.sida.se/globalassets/sida/eng/partners/human-rights-based-approach/disability/rights-of-persons-with-disabilities-afghanistan.pdf)

[of-persons-with-disabilities-afghanistan.pdf](http://www.sida.se/globalassets/sida/eng/partners/human-rights-based-approach/disability/rights-of-persons-with-disabilities-afghanistan.pdf) (Accessed on 14 September 2016).

^{۱۱} معلولیت و تعلیم؛ ای او ای دی؛ ۲۰۰۶. <http://www.aoad-af.org/> (Accessed on 13 September 2016).

مدنی و دولت در تطبیق این برنامه استقبال می کنیم. افزایش شمولیت کودکان در مکاتب، افزایش دسترسی به مراکز صحتی و افزایش دسترسی به آب صحتی آشامیدنی حقیقت های کتمان ناپذیری اند؛ ولی در عین حال، نیاز های شدید مردم نیز اغماض ناپذیر است.

حدودی ۸٫۱ میلیون افغان نیاز به کمک بشری دارند^{۱۲} که در مناطق متاثر از جنگ و مستعد به آفات طبیعی به سر می برند. افغانستان یکی از بدترین کشور ها در پیوند به مرگ و میر کودکان زیر سن پنج سال و مرگ و میر مادران است. مادران افغان در وضع حمل زندگی شان را به مخاطره می اندازند و کودکان همه ساله می میرند.

زمانی که کودکان به سن مکتب می رسند، دسترسی به مکتب همیشه میسر نیست. امروزه حدود ۳٫۵ میلیون از مجموع ۱۴ میلیون کودک افغان به مکتب نمی روند^{۱۳}، در حالی که حدود ۱ میلیون کودک دیگر غیرحاضر دایمی اطلاق می گردند. اکثر این ها دخترانی که در ساحات ناامن زندگی می کنند، کودکان دارای معلولیت و دارای مشکلات آموزشی، و کودکان کوچی ها هستند. تا پایان ۲۰۱۶، توقع می رود که بیشتر از یک میلیون نفر "در کوچ" بسر برند؛ این ها شامل کسانی هستند که جدیداً بیجا شده اند و یا به تازگی به کشور برگشته اند. اکثر این افراد نیاز به کمک های بشردوستانه دارند. برای کسانی که برای مدت طولانی بیجا شده هستند و یا عودت کنندگانی که در خیمه ها و خانه های غیررسمی زندگی می کنند نیاز به راه حل های پایدار انکشافی است.

در حالی که مهاجرت افغان به اروپا تمرکز جامعه جهانی به افغانستان به سوی دیگری کشانده است؛ اکثر مطلق افغان های بیجا شده و آسیب پذیر در افغانستان و منطقه مربوط به افغانستان به سر می برند. افغان ها نیاز دارند تا به کشور خود شان امید داشته باشند، در غیر آن صورت آنها برای آینده بهتری به کشور های دوردست رجوع خواهند کرد.

جامعه مدنی افغانستان نگران سیاست های تبعیض آمیز کشور های اروپای در رسیدگی به قضایای پناهجویان افغان است. آنها افغان ها را "مهاجران اقتصادی" نامگذاری کرده آنها را از محافظت بشردوستانه محروم می سازند. چنین رویکردی به معنی نادیده گرفتن آمار سرسام آور تلفات ملکی در جریان خشونت های طولانی افغانستان است.

رسیدگی به نیاز های عاجل و اساسی که حاصل آفات طبیعی و بشری است، عامل اصلی در کاهش فقر در افغانستان است.

پیشنهادهای

۱. در برنامه اولویت ملی برای صحت، خدمات صحتی را به ساحات دوردست ببرید، و کیفیت و فراگیر بودن خدمات صحتی را تقویت کنید. وزارت صحت عامه باید صحت باروری را با افزایش استراتژیک شمار کارمندان صحتی زنان در ساحات دوردست افزایش دهد؛
۲. در برنامه اولویت ملی "سرمایه بشری" تعلیمات محلی را غرض افزایش شمولیت دانش آموزان و حفظ آنها در اولویت قرار دهید. برای افزایش تعداد معلمان زن در این مراکز، وزارت معارف باید شرط فارغ بودن از صنف دوازده را کاهش دهد. بررسی دقیق تر تعلیمی که شامل معلومات به تفکیک جنس، قوم، جغرافیا، و فقر و آسیب پذیری باشد باید ترتیب گردد تا پالیسی ها بر اساس این معلومات تدوین شود و نیاز های گروه های آسیب پذیر در این پالیسی ها مدغم گردند؛
۳. در برنامه های سوادآموزی به ویژه برای زنان روستائین و جوانان بیجا شده و در اصلاح نظام تعلیمات مسلکی سرمایه گذاری قابل ملاحظه کنید. نظام تعلیمات مسلکی را با تجدید نصاب، بهبود توانایی های معلمان و ایجاد ارتباط با بازار کار اصلاح سازید؛

^{۱۲} صندوق عاجل بشری افغانستان - یک ملیون فرد در حرکت - شامل سپتمبر - دسمبر ۲۰۱۶؛ دفتر اوچا ملل متحد؛ ۲۰۱۶

^{۱۳} در افغانستان سه میلیون کودک در معرض خطر قرار دارد؛ سمایل الوشولا، یونسف؛ جون ۲۰۱۴؛ طلوع نیوز: <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/20053-three-million-children-at-risk-in-afghanistan> (Accessed 25 September 2016).

۴. پالیسی فعلی بیجا شدگان داخلی و استراتژی جامع عودت داوطلبانه و ادغام مجدد را تطبیق کنید. حمایت از بیجا شدگان داخلی باید بر اساس نیاز باشد نه بر اساس "حالت" آنها. در اسکان و ادغام مجدد بیجا شدگان داخلی و عودت کنندگان در سراسر کشور، توجه جدی باید به زنان آسیب پذیر، کودکان و اشخاص دارای معلولیت مبذول گردد، و
۵. آمادگی و مقاومت مردم را ضد آفت های طبیعی و تغییر اقلیمی توسط یک برنامه اولویت ملی که در آن چندین وزارت های مربوط دخیل باشد بالا ببرید. چنین برنامه باید تلفیقی باشد از تعهدات جهانی، پلان گذاری ملی و اقدامات محلی.

محیط مساعد برای جامعه مدنی

جامعه مدنی افغانستان فقط در فضای مناسبی می تواند یاور مفیدی در عرصه انکشاف و ثبات افغانستان باشد. ما می پذیریم که موافقت نامه همکاری میان گروه مشترک کاری جامعه مدنی افغانستان به امضا رسیده است و جلسات مشخصی میان رهبران حکومت وحدت ملی افغانستان و اعضای جامعه مدنی در رابطه به روند های متعدد ملی برگزار شده است.

باوجود آن، شواهد نشان می دهد که محیط کنونی برای جامعه مدنی تا کنون "مملو از چالش" بوده و "فقط اندکی برای فعالیت جامعه مدنی مساعد است"^{۱۴}. موانع عمده شامل موجودیت فساد اداری، نبود مهارت های فنی میان نهاد های جامعه مدنی و نهاد های دولتی، روابط ضعیف میان آنها، حاکمیت ناقص قانون، دسترسی محدود به کمک های مالی، و تعیین پالیسی ها توسط نهاد های تمویل کننده می باشند^{۱۵}. علی رغم توشیح قانون "دسترسی به اطلاعات" نهاد های مدنی و رسانه های مستقل به معلومات دقیق و قابل اعتماد دسترسی ندارند.

در حالی که ما ظرفیت رو به رشد خدمات ملکی افغانستان را در عرصه طرح و تطبیق پالیسی ها می پذیریم، ما در مورد اجرای محدود بودجه ملی و تاثیر ناگوار آن روی بهره مندان خدمات نگران هستیم. ما باورمندیم که تجارب سکتوری نهادهای مدنی و موسسات غیردولتی در عرضه خدمات، سیستم های انعطاف پذیر اداری ما، و دسترسی ما به دهات های دوردست سرمایه های بزرگ اند. حکومت وحدت ملی افغانستان باید این سرمایه ها را به رسمیت شناخته از آن استفاده کند. همچنان، حکومت وحدت ملی افغانستان و جامعه جهانی باید تنوع جامعه مدنی نسبت به "وحدت نظر" جامعه مدنی ترجیح دهند. آنها در مشاورت های شان در رابطه به پالیسی های پیچیده مانند پالیسی های که در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و برنامه های اولویت ملی ذکر گردیده اند، از جامعه مدنی نباید بخواهند تا برای این مشکلات پیچیده راه حل های ساده سازی شده ارائه کنند. برای جامعه مدنی نیازمند کمک های مالی و فنی است چنین مشاورت ها را تسهیل نماید و میکانیزم های موثری را برای تبادل مناسب اطلاعات و تجارب به میان آورد.

تداوم فضای مدنی و ابتکارات موثر جامعه مدنی عمدتاً منوط به امنیت و تداوم کمک های مالی می باشد. حملاتی که بر فعالان جامعه مدنی، حقوق بشر و کارمندان رسانه ها توسط گروه های مخالف مسلح، مجرمان و عناصر حامی دولت اجرا می شوند باعث تلفات انسانی و کاهش موثریت این نهاد ها شده اند. با تاسف، چنین قضایا کماکان توسط نهادهای تنفیذ قانون نادیده گرفته شده و مرتکبان چنین خشونت ها مورد بازخواست قرار نگرفته اند. در عین حال، کمک های مالی جهانی به نهاد های مدنی شاهد کاهش شدید بوده اند. ما نگران هستیم که این کمک های مالی کم تر خواهد شد چون همکاری های مالی جهانی رو به کاهش است و آنها تمایل بیشتر به مصرف رسانی کمک ها از طریق بودجه ملی نشان داده اند. ما

^{۱۴} وضع محیط مساعد برای سازمان های جامعه مدنی افغانستان؛ مشاوران الثای برای انستیتیوت جامعه مدنی افغانستان؛ سپتامبر ۲۰۱۶.

^{۱۵} عین سند.

تشویش داریم که ابتکارات جهانی تقویت جامعه مدنی الزاماً به نهاد های مردمی و موسسات غیردولتی که با معیار های سختگیرانه برور کراتیک آنها همخوانی دارد نمی رسد.

پیشنهادهای

۱. فضای مدنی را محافظت کنید. این کار را می توان از طریق ارائه حمایت های فنی و مالی به نهاد های مدنی مستقل، و کاهش شرایط طاقت فرسای گزارش دهی و اداری و در عوض آن تقویت میکانیزم های نظارت و ارزیابی داخلی نهاد های مدنی انجام داد.
۲. از جامعه مدنی و فعالیت های مشروع ما در مقابل مداخله بازیگران سیاسی، مسئولان دولتی و گروه های مخالف مسلح حراست کنید. این کار را می توان از طریق فهم و رعایت "قانون بین المللی بشردوستانه"، و قوانین مربوطه ملی، و اعلان "تضاد منافع" انجام داد.
۳. قانون دسترسی به اطلاعات را عملاً اجرا کنید و کسانی که مرتکب خشونت ضد فعالان جامعه مدنی، حقوق بشر و رسانه ها، به خصوص فعالان زن، می شوند را مورد تعقیب عدلی و قضایی قرار دهید.
۴. برای آن که جامعه مدنی بتواند تعهدات کنفرانس بروکسل را پیگیری و نظارت کند برای آنها معلومات موثق و به موقع و حمایت مالی ارائه کنید.
۵. میان دولت و جامعه مدنی روابط نظام مند تبادل اطلاعات و تجارب را به ویژه در سطح ولایات به میان آرید.

انکشاف همه شمول و پایدار

بر اساس آمار وزارت مالیه و بانک جهانی، افغانستان رشد اقتصادی ضعیفتری را نسبت به آنچه که در سال ۲۰۱۴ توقع می رفت، تجربه می کند. پیش بینی های اقتصادی ۱٫۹٪ - ۳٫۶٪ رشد را میان سال های ۲۰۱۶ - ۲۰۱۹ بیان می دارد.^{۱۶} این میزان رشد با شمار روزافزون جوانانی که همه ساله شامل بازار کار می شوند سر سازگاری ندارد و تاثیری ناچیزی روی درآمد و معیار های زندگی آنها خواهد داشت. حکومت وحدت ملی افغانستان باید پلان ها و تعهداتی درازمدت واضح برای ایجاد اشتغال داشته باشد. این کار بودن تسهیل و افزایش سرمایه گذاری ها در سکتور خصوصی امکان پذیر نیست.

نبود زیربناهای کافی، رویکرد ناپسند در استخراج منابع طبیعی و نبود حمایت قانونی از جمله چالش های رشد پایدار اقتصادی اند. تاخیر در تطبیق قرارداد های منطقوی که باعث افزایش دشواری های ترانزیتی گردیده است، از جمله موانع انکشاف اقتصادی میان مدت و دراز مدت است.

پیشنهادهای

۱. سیستم مدیریت آب ها را ایجاد کنید که بتواند سیستم های آب های سرحدی و آب های داخلی را مدیریت کند. سیستم های آب های داخلی باید منابع آبی را طوری مدیریت کند که آبیاری را تقویت و برق را تولید کند؛
۲. در زراعت سرمایه گذاری کنید. این کار باید شامل ایجاد شبکه های آبیاری گردد که بتواند به صورت بهینه حاصلخیزی زمین های زراعتی را در تمام فصول تامین نماید. سردخانه های بیشتری را برای ذخیره حاصلات زراعتی فاسد شدنی ایجاد نمایید؛ و

^{۱۶} خبرنامه انکشاف افغانستان: افغانستانی که سوار بر موج مخالف کاهش کمک هاست؛ بانک جهانی؛ <http://www.worldbank.org/en/news/feature/2016/04/20/afghanistan-development-update-afghanistan-riding-into-the-headwinds-of-lower-aid> (Accessed 25 September 2016).

۳. دسترسی دهقانان را به شیوه های عصری زراعتی و مالداري و زنجیره های عرضه در بازار را تامین نمایید.

(۱) نقشه راه صلح – جامعه مدنی و روند های صلح در افغانستان؛ بنیاد جامعه باز، اداره حقوق بشر و حذف خشونت، CAPU، نهاد آموزش و تحقیق صلح، دفتر رابط، تساوی برای صلح و دموکراسی، می ۲۰۱۵

(۲) بهای افراطیت خشن در افغانستان – تخمین زیان اقتصادی و مالی بحران موجود و افراطیت خشن – تساوی برای صلح و دموکراسی آگست ۲۰۱۵
(مطالعه شده بتاريخ ۱۷ سپتامبر ۲۰۱۶) <http://www.epd-afg.org/wp-content/uploads/2014/03/Costs-of-Violent-Extremism.pdf>

(۳) شاخص مشاهده فساد ۲۰۱۵: شفافیت بین المللی ۲۰۱۵

(مطالعه شده بتاريخ ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۶) <http://www.transparency.org/cpi2015#results-table>

(۴) افغانستان در سال ۲۰۱۵: سروی مردم افغان، بنیاد آسیا ۲۰۱۵

(۵) ارزیابی سیستم شفافیت ملی افغانستان: دیدبان شفافیت افغانستان و شفافیت بین المللی ۲۰۱۵

<https://iwaweb.org/wp-content/uploads/2016/07/Afghanistan-National-Integrity-System-Assessment-2015.pdf> (مطالعه شده بتاريخ ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۶)

(۶) استراتژی انکشاف ملی افغانستان

- (۷) خلاصه ی گزارش تحقیق در مورد خشونت علیه زنان، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان مارچ ۲۰۱۵
http://www.aihrc.org.af/home/daily_report/4172 (مطالعه شده بتاريخ ۲۰ سپتامبر ۲۰۱۶)
- (۸) افغانستان فراتر از سرخط ها: زنان، جوانان و جنگ، مرکز ویلسن جون ۲۰۱۳
<https://www.wilsoncenter.org/event/afghanistan-beyond-the-headlines-women-youth-and-war> (مطالعه شده بتاريخ ۱۷ سپتامبر ۲۰۱۶).
- (۹) اطفال افغانستان را تغذیه کنید، برنامه جهانی غذا، دسامبر ۲۰۱۰
<http://www.wfp.org/content/feed-hungry-street-children-afghanistan> (مطالعه شده بتاريخ ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۶).
- (۱۰) میزان بیکاری در افغانستان، اقتصاد های تجارتی، ۲۰۱۶
<http://www.tradingeconomics.com/afghanistan/unemployment-rate> (مطالعه شده بتاريخ ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۶)
- (۱۱) حقوق معلولیت در افغانستان، سِدا، سپتامبر ۲۰۱۴
<http://www.sida.se/globalassets/sida/eng/partners/human-rights-based-approach/disability/rights-of-persons-with-disabilities-afghanistan.pdf> (مطالعه شده بتاريخ ۱۴ سپتامبر ۲۰۱۶)
- (۱۲) معلولیت و معارف، AOAD 2016
<http://www.aoad-af.org/> (مطالعه شده بتاريخ ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۶)
- (۱۳) درخواست عاجل برای افغانستان — یک میلیون انسان در راه — دربرگیرنده سپتامبر الی دسامبر ۲۰۱۶ یونوکا ۲۰۱۶
https://www.humanitarianresponse.info/en/system/files/documents/files/afg_2016_flash_appeal_0.pdf (مطالعه شده بتاريخ ۲۴ سپتامبر ۲۰۱۶)
- (۱۴) سه میلیون طفل افغانستان در خطر؛ سمایل الوشوله، یونیسیف جون ۲۰۱۵ طلوع نیوز
<http://www.tolonews.com/en/afghanistan/20053-three-million-children-at-risk-in-afghanistan> (مطالعه شده بتاريخ ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۶)
- (۱۵) دستاورد های انکشافی در معارف — خطراتی بلند برای اطفال افغانی؛ کمیته سویدن برای افغانستان ۲۰۱۶.
- (۱۶) وضعیت آمادگی محیط برای نهاد های جامعه مدنی در افغانستان؛ شرکت مشورتی آلتای برای انستیتوت جامعه مدنی افغانستان، سپتامبر ۲۰۱۶
- (۱۷) همان
- (۱۸) تحولات انکشافی افغانستان: افغانستان سوار بر موجی از کاهش کمک ها؛ بانک جهانی
<http://www.worldbank.org/en/news/feature/2016/04/20/afghanistan-development-update>
<http://www.worldbank.org/en/news/feature/2016/04/20/afghanistan-development-update> (مطالعه شده بتاريخ ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۶)

ضمیمه دوم توحید مقالات جامعه مدنی افغانی و بین المللی برای کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان

خلاص

با در نظر داشت چالش های عظیم پیش روی دولت افغانستان، جامعه جهانی و جامعه مدنی در زمینه انکشاف افغانستان و بهبود وضعیت شهروندان پیشنهادات ذیل را ارائه میکنند:

- انجام این امور بر اساس مشارکتی مبتنی بر احترام، همکاری و حمایت متقابل باید صورت گیرد
- دولت افغانستان به نسبت تعهدات سپرده شده و کنوانسیون ها، قوانین و معاهدات امضاء شده پایبند بماند
- حمایت دراز مدت بین المللی، مشروط به تطبیق اصلاحات در قالب برنامه های دراز مدت باید ادامه یابد
- اهمیت نقش جامعه مدنی اعم از ملی و بین المللی باید پذیرفته شود و تسهیلات لازم به آنها فراهم گردد

هدف

این مقاله خلاصی از نظرات و پیشنهادات عمده ایست که توسط نهاد های جامعه مدنی افغانی و بین المللی در مقالات تهیه شده برای کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان منعقدۀ اکتوبر ۲۰۱۶ ارائه شده اند (برای لست مقالات بازبینی شده به ضمیمه مراجعه کنید). این یک کنفرانس بین المللی است که با میزبانی مشترک دولت جمهوری اسلامی افغانستان و اتحادیه اروپا برگزار میگردد و در آن دولت افغانستان پیشرفت های صورت گرفته در زمینه تطبیق اصلاحات از کنفرانس اخیر لندن ۲۰۱۴ بدینسو را شرح خواهد داد و تمویل کنندگان تعهدات شان در زمینه حمایت های مالی و سایر حمایت های دیگر را اعلام خواهند کرد.

هدف از تدوین این مقاله توحیدی ارائه معلومات در مراحل مختلف تدویر و مرحله پس از ختم کنفرانس است.

زمینه

کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان دو سال پس از آغاز دهه تحول (۲۰۱۴ الی ۲۰۲۴) در زمانیکه اکثر نیروهای رزمی کشور را ترک نموده اند و یک حکومت وحدت ملی برسرکار است دایر می گردد. از جامعه مدنی افغانی دعوت بعمل آمده است تا دو نماینده، یک زن و یک مرد را از میان ۱۰ نفر نمایندگان شان انتخاب کنند تا در کنفرانس اصلی به نمایندگی از آنها سخنرانی نمایند. یک محفل فرعی بنام "زنان مقتدر - افغانستان خوشبخت" نیز دایر خواهد گردید و نمایندگان در آن نیز اشتراک خواهند نمود. آنها همچنان فرصت خواهند یافت تا با تصمیم گیران عمده بین المللی از دولت های افغانستان و تمویل کننده و نهاد های بین المللی ملاقات نمایند.

به پیشواز کنفرانس بروکسل، دولت افغانستان در حال تدوین چارچوب ملی صلح و انکشاف بوده است. این یک "برنامه استراتژی یک، ۲۰۱۷ الی ۲۰۲۱ برای دسترسی به خودکفایی است و کاپی های آن برای مشاورت و نظردهی در جاهای مختلف بشمول جامعه مدنی منتشر شده است. این سند به تأثیر انتقال بر امنیت، سیاست و اقتصاد افغانستان و ازهم پاشی امنیت و انکشاف بعد از دهه های جنگ همچنان افزایش نفوس و وجود دو و نیم میلیون انسان دارای معلولیت و روند عودت هزاران مهاجر از پاکستان از جولای ۲۰۱۶ بدینسو می پردازد. این سند چالش هایی چون منازعات، فساد، جرایم و بیکاری همراه با آسیب پذیری افغانستان در مقابل آفات طبیعی، فقر چند بعدی و گسترده، درز های قومی و قبیله ای و تقابل شهر و دهات، عقاید متفاوت در مورد نقش در حال تغییر زنان و تناقضات در کیفیت تعلیم و صحت را عوامل ناراضیتی شهروندان می خواند.

درین سند تأکید شده است که دولت افغانستان "عمیقاً در روند صلح متعهد است" و میخواید راه های حل سیاسی برای معضله موجود پیدا کند، همچنان میخواید حسابدی حکومت را افزایش داده و با در نظر داشت "شاخص های مهمی که نشانگر بدتر بودن وضعیت زنان در مقایسه با مردان است" تلاش می کند تا "استفاده مساویانه زنان و مردان افغان از دستآورد های استراتژی اقتصادی" را مساعد سازد.

مشاورت ها

با وصف مشکلات امنیتی، مشاورت ها با فعالین جامعه مدنی در شهر ها و ولایات افغانستان از طریق سروی ها و مباحث گروهی (کانونی) در پیشواز برگزاری کنفرانس بروکسل صورت گرفتند. یک کمیته کاری متشکل از شبکه های جامعه مدنی افغانی این سلسله برنامه ها را در ماه آگست راه اندازی نمود و در اوایل سپتامبر در جریان کنفرانس ملی دوروزه در کابل، یافته ها را به بحث گرفته پیام ها و پیشنهادات برای کنفرانس بروکسل را آماده نمود.

اعضای جامعه مدنی افغانی و بین المللی طی مباحث و مشاورت ها در سطح ملی و ولایتی، موضوعات مختلف را به بحث گرفتند تا در زمینه تدوین مقالات برای کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان همکاری نموده باشند. تمرکز روی اخذ نظرات افغانها، کار مشترک و تأیید همه جانبه مقاله و تواتر در یافته ها و پیشنهادات مندرج بدین معنا بود که مقاله توحیدی حاوی نظرات جامعه مدنی در سطح ملی و بین المللی میباشد.

مقالات

پیشرفتهای صورت گرفته پس از کنفرانس لندن در مورد افغانستان سال ۲۰۱۴

جامعه مدنی از دستاورد های مثبت بدست آمده توسط دولت افغانستان، جامعه جهانی و جامعه مدنی استقبال میکند. با وصف اینکه دستاورد های بدست آمده اما و اگر های منصفانه ای را همراه دارد، حق انصاف این نیز هست که پیشرفت های صورت گرفته در نتیجه تلاش های سه جانبه، یکجانبه و در همکاری مردم افغانستان را باید پذیرفت.

مثال هایی از دستاورد های مطرح شده در مقالات عبارت اند از:

- پیشرفت های صورت گرفته بخاطر کاهش تاثیر آفات طبیعی و بالاترین مقاومت
- تعهد به یک سلسله اصلاحات در زمینه مبارزه با فساد و افزایش شفافیت و حسابدگی
- هزینه و بودیجه یک برنامه برای NAP ۱۳۲۵
- رسانه های پویای افغانستان
- وجود کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و برنامه های دولت افغانستان در زمینه ایجاد پالیسی برای مدیریت نقض های صریح حقوق بشر
- پیشرفت نسبی در محیط عملیاتی نهاد های جامعه مدنی افغانستان
- هماهنگی بیشتر میان نهاد های جامعه مدنی و ایجاد شبکه ها

اشتراک کننده گان از هشت مبحث گروهی (کانونی) حوزوی که توسط کمیته کاری جامعه مدنی تدویر یافته بودند، پیشرفت های مثبت ذیل را برشمردند:

- بازسازی و تعمیر زیربنا ها خدمات، بند ها، سرک ها، فراهمی آب و انکشاف بندر چاه بهار و ارتباطات هوایی به هرات و برعکس

- تقویه جامعه مدنی و شمولیت بیشتر زنان در نهاد ها

- هماهنگی بهتر میان حکومت و نهاد های جامعه مدنی حد اقل در یک زون

- دستاورد های وزارت زراعت و برنامه همبستگی ملی در یک زون دیگر

- بهبود اندکی در نظام مالیه دهی

- کاهش اندکی در فساد

- آگاهی بیشتر در مورد حقوق بخصوص حقوق زنان و افزایش اشتراک زنان و جوانان در معارف، سیاست، ورزش و پولیس

صلح و امنیت

یافته های مشاورت ها بصورت کُل نشانگر وخامت اوضاع امنیتی در افغانستان هستند و رسیدگی به آن یک الویت عاجل بخاطر حفظ سرنوشت افغانستان و شهروندان آن قلمداد گردید. ناامنی نه تنها باعث ایجاد خطر برای مرد، زن و طفل کشور و مانع دسترسی آنها به خدماتی که حق شان است می گردد بلکه این پدیده همچنان زیربنا ها را خراب می کند، سرمایه گذاری را ضعیف، انکشاف را متوقف و فساد را افزایش میدهد، همچنان باعث بیجا شدن مردم گردیده عامل خروج سرمایه انسانی و مالی از کشور می گردد. آوردن امنیت در شاهراه های مهم و سرحدات همچنان خلع سلاح گروه های غیر مسئول و غیر قانونی، همراه با تجدید نیروهای امنیتی و پولیس مهم شمرده شدند.

پولیس و نیروهای نظامی باید آموزش ببینند و ظرفیت شان ارتقا داده شود، بشمول ارائه دروسی در زمینه قوانین بشردوستانه بین المللی و ضوابطی که موسسات غیر دولتی و نهاد های جامعه مدنی به آنها پایبند هستند از قبیل بیطرفی، انصاف و استقلال. قضایای حمله بر شهروندان باید مورد تحقیق قرار گیرد و افراد مسئول درین زمینه باید پاسخگو باشند.

در چارچوب یک گفتگمانی ملی و با پذیرش ناکامی های گذشته در زمینه رسیدگی به بیعدالتی، پلان جامع صلح بخاطر مهار بحران های موجود طرح گردد. ایجاد یک فرهنگ صلح آمیز همراه با پیشبرد روند مصالحه و اعتماد سازی، گسترش عدالت انتقالی و قدرتمند بدور از معافیت عمومی جرایم گذشته همراه با تعریف نقش نهاد های موجود مسیر های لازمی برای نیل به صلح دایمی هستند.

مردان و زنان باور دارند که نقش زنان در روند صلح متضمن دستاورد ها در زمینه تساوی و حقوق بشر است. برنامه عملیاتی ملی برای UNSCR 1325 و برنامه عملیاتی برای زنان افغانستان باید تطبیق گردند. زنان باید بشکل همه جانبه در روند صلح دخیل باشند، همچنان در سطح کشور، ولایات و ولسوالی ها و در موقف های ارشد باید جا داشته باشند. آنها باید دسترسی مساویانه به آموزش و ارقطای ظرفیت داشته باشند و در تحلیل مسائل، گفتمان و دادخواهی اشتراک ورزند.

نهادهای جامعه مدنی ابزاری دارند که تا هنوز به شکل درست از آن استفاده نشده است؛ این ابزار دسترسی این نهادها به مردمان محل و تجارب و مهارت لازم آنها درین زمینه است که در صورت استفاده درست میتواند سهم قابل توجهی در ایجاد صلح پایدار بازی کند. برنامه عملیاتی برای حضور جامعه مدنی در روند صلح نیز باید تدوین گردد. (۱)

حقوق و حراست جامعه مدنی

صلح پایدار باید حراست شهروندان و احترام به حقوق همه شهروندان را در بر گیرد. حملات فیزیکی و زبانی بر اساس تفاوت های قومیتی و مذهبی و یا بخاطر خاموش نمودن صدای اعضای رسانه، امکان بروز کشمکش و زیر سوال رفتن صلاحیت دولت را افزایش میدهد. ماده ۲۲ قانون اساسی افغانستان می گوید: "هر نوع تبعیض و امتیاز میان شهروندان افغانستان نامشروع است. شهروندان افغانستان، زن و مرد، دارای حقوق مساوی و وظایف در مقابل قانون هستند."

افغانستان کنوانسیون ژنو درمورد حقوق بشر و سایر پروتوکول ها و معاهدات مربوطه آن (از قبیل حقوق اطفال و مردمان دارای معلومیت، حذف هر نوع خشونت علیه زنان و دیگر اسناد مرتبط با حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی) (۲) را امضاء نموده است. تصویب پروتوکول اضافی کنوانسیون بر علیه شکنجه، ارسال مصوبه قانون در مورد شکنجه و تطبیق برنامه عملیاتی ملی برای شکنجه هنوز انجام نشده اند، همچنان امری دیگری که از اهمیت خاص برخوردار است هماهنگ سازی قوانین ملی با شرایط وضع شده در معاهدات بین المللی است که هنوز انجام نشده است.

از سال ۲۰۰۶ بدینسو، سازمان ملل متحد سابقه حقوق بشری کشور های عضو را بررسی نموده، ۳۷۷ پیشنهاد از دو بررسی افغانستان (۳) ارائه نموده است. نگرانی وجود دارد مبنی بر اینکه چارچوب صلح و انکشاف ملی افغانستان (۲۰۱۷ الی ۲۰۲۱)، اهمیت که در شرایط فعلی افغانستان به حقوق بشر باید داده شود، قابل نشده است. گفته شده که تساوی در برابر قانون با برداشتن "قدم های جدی در راستای حراست از حقوق بشر و مبارزه با خشونت علیه زنان" برداشته خواهد شد اما در مورد چگونگی و اینکه چه وقت این کار انجام خواهد شد توضیحاتی داده نشده است.

مردم افغانستان به شکل های گوناگون نیازمند حراست هستند که در صورت تطبیق این مواد ممکن خواهد بود. از سال ۲۰۰۹ بدینسو که روند آمارگیری کشته های غیر نظامیان آغاز گردیده، "افغانستان آمار بی پیشینه قربانیان نظامی را داشته است و فقط در شش ماه اول ۲۰۱۵، ۵۱۶۶ تن کشته و مجروح شده اند که یک سوم شان اطفال بودند" (۴). در سال ۲۰۱۵ (۵)، قربانیان زن ۳۷ درصد افزایش یافته است. افغانستان یکی از خطرناک ترین نقاط جهان برای فعالین خیریه قلمداد میشود؛ از جنوری ۲۰۱۵ بدینسو، ۴۹ کارمندان انجوها کشته، ۳۸ تن زخمی و ۳۰ تن اختطاف گردیده اند. (۶).

اقلیت های قومی و مذهبی و حامیان حقوق بشر مورد حمله قرار گرفته اند. تسهیلات عمومی از قبیل مراکز صحتی هدف حملات بوده اند بعضا بخاطر اینکه آنها مراکز انتخابات نیز بودند. این نوع حادثات استفاده کننده گان و کارمندان این مراکز را در مجموع متضرر می سازد. مکاتب نیز مورد حمله قرار گرفته اند؛ تهدیدات و هراس افزایش یافته که منجر به بسته شدن مکاتب و اختلال در درس های متعلمین گردیده است. در حالیکه، رسانه ها در مقایسه با دیگر کشور های منطقه آزادتر و پویا تر اند، آزادی بیان در معرض خطر قرار دارد. خبرنگاران مورد حمله قرار می گیرند و گزارش شده است که بدلیل ترس از اقدامات تلافی جویانه، دست به خود سانسوری می زنند.

حدود چهار دهه بحران در کشوری آسیب پذیر از ناحیه آفات و خشکسالی، باعث تقلیل کیفیت منابع طبیعی و کاهش توانایی این کشور برای مبارزه با آفات شده است. پیش بینی شده است که تغییرات اقلیمی، باعث شدت جوی خواهد شد و بخاطر مدیریت عواقب آن لازم است تا مردمان محل در زمینه تقلیل تهدید، وفق یابی با تغییر اقلیمی آماده گردند و امکانات لازم درین زمینه فراهم گردد.

در ختم سال ۲۰۱۵، حدود ۱٫۲ میلیون بیجاشدگان داخلی در افغانستان بودند؛ اطفال (این بیجاشدگان) به مشکل میتوانند در زمستان پیشرو زنده بمانند. بر علاوه، این بیجاشده گان حدود ۱۰۰ هزار مهاجر از جولای تا سپتامبر ۲۰۱۶ از پاکستان برگشته اند و صدها تن در هر روز عودت می کنند. میزان سوء تغذی در سطح کشور و در قیاس با جمعیت موجود، در حد نگران کننده ای قرار دارد. افغانستان پنجمین کشور جهان با بالاترین آمار کوتاه قدی اطفال است (۷) و دومین بالاترین میزان مرگ و میر اطفال زیر پنج سال را در جهان داراست. (۸)

یکی از ادارات کلیدی افغانستان که در آن در بسیاری از مقالات و مباحث گروهی برای کنفرانس بروکسل بعنوان یک نهاد حیاتی یاد شده است، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان است. از بدو تاسیس آن در سال ۲۰۰۲، این اداره مکلف به "رشد، حراست و ابقای حقوق بشر و روی دست گرفتن تحقیقات در مورد نقض های حقوق بشری میباشد" (۹). اما برکناری بعضی از کمیشنران و تعیین کمیشنران جدید توسط حکومت قبلی و استخدام چند تن از کمیشنران معتبر این نهاد توسط حکومت فعلی، برای آن زیانبار توصیف شده است.

حکومتداری و فساد

اجندای تازه ی اصلاحی حکومتداری خوب و مبارزه با فساد دولت افغانستان استقبال می گردد اما تا زمانیکه آن تطبیق نشده است، نگرانی وجود دارد شکایات موجود در مورد حکومتداری بد و فساد باعث افزایش تنش شده مردم را تشویق به جذب شدن در شورش خواهد کرد و در نتیجه حمایت مردم از روند صلح محدود خواهد شد.

نیاز دولت سازی باید متوازن با رسیدگی به نیازمندی های موجود و حراست از حقوق شهروندان افغانستان باشد؛ جامعه مدنی نقش مهمی در هر دو روندی که منجر به همبستگی اجتماعی خواهد شد بازی میتواند. اهداف منشور شهروندان باید عملی گردد و در صورت وقوع حالت های اضطراری انسانی و آفات طبیعی، فراهمی مساویانه امکانات و تأمین عدالت اجتماعی به مردم اعم از بیجاشدگان داخلی و عودت کنندگان و یا افراد دارای معلولیت یا افرادی وابسته به گروه های اقلیت باید ممکن ساخته شود.

دولت افغانستان باید به تلاش هایش در زمینه بهبود حکومتداری و مبارزه با فساد دوام بخشد. دولت افغانستان باید کنوانسیون سازمان ملل درمورد فساد را امضاء کند، کمیسیون مستقل مبارزه با فساد ایجاد گردد و نقش نهاد های موجود واضح گردد، قوانین تقویه گردند و ناقضان باید محاکمه شوند. شفافیت از طریق فراهمی اطلاعات در مورد قرارداد های حکومتی و روند تدارکات بشمول (روند تدارکات) سکتور امنیتی، مالیات و گمرکات، صنایع استخراجی و محیط تجارتي بدست آید. تعیینات باید بر اساس شایستگی صورت گیرند و ظرفیت افراد مناسب با فراهمی فرصت های مساویانه در آموزش و تعیین زنان در موقف های ارشد بالا برده شود. امر حیاتی در نیل یافتن به این اهداف آزادی و شفافیت محاکم و دسترسی به عدالت است.

نظرات ارائه شده در این مقالات مطابق با آنچه در مباحث گروهی (کانونی) جامعه مدنی صورت گرفته اند میباشد. حکومتداری خوب، اصلاحات، مبارزه با فساد، تطبیق مساویانه قانون، محاکمه متهمین مطابق با کنوانسیون های بین المللی، شفافیت و حسابدگی برای جامعه مدنی فعال در کابل و

ولایات از اهمیت مساوی برخوردار است. همچنان، جامعه مدنی به انتخابات و توزیع تذکره های الکترونیکی و تماس بیشتر میان حکومت مرکزی و رهبران محلی اهمیت میدهد.

اشتراک کنندگان این مباحث علاقه مندی شان به نسبت ادامه کمک های موثر در زمینه انکشاف بین المللی را ابراز داشتند و از اهمیت ایجاد صلح، جامعه مدنی، نقش زنان و افراد جوان نیز سخن به میان آوردند. تقویه نهاد های دموکراتیک بشمول کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون مستقل حقوق بشر نیز از جمله خواست های آنها بود. اهمیت مبارزه با مشکل مواد مخدر توسط (نمایندگان) دو حوزه ابراز شد. پیشنهادات حوزوی ارائه شده در این مباحث گروهی، اشارات متواتری به اهمیت نقش جامعه مدنی داشتند. همچنان تقاضای مبنی بر حمایت از فرهنگ و جامعه افغانی از طریق نگهداری و حراست از آبدات تاریخی و ساختن تسهیلات و استدیوم های ورزشی نیز بمیان آمد. یکجا نمودن این خواست ها با فعالیت های جامعه مدنی میتواند هماهنگی اجتماعی لازم در افغانستان را فراهم کند.

اقتصاد

دولت افغانستان چنانچه در چارچوب صلح و انکشاف ملی افغانستان آورده است، برنامه استراتژیک ۵ ساله برای رسیدن به خودکفایی در شرایط بالفعل رکود در رشد داخلی ۳ سال گذشته دارد. با این حال ۴۰ درصد از جمعیت (با تفاوت در محلات مختلف) زیر خط فقر زندگی می کند و ۴۰۰ هزار تن مرد و زن و افراد دارای معلولیت، نیازمند به کار و آموزش هر ساله وارد بازار اقتصادی میشوند. هدف دولت افغانستان این است که شرح رشد اقتصادی ۵ فیصدی را بدست آورد و در نتیجه به افزایش ۱۰ الی ۱۵ درصدی در بودیجه انکشافی دست پیدا کند، همچنان میخواهد پدیده های مضر برای سرمایه گذاری از قبیل اخاذی، اختطاف و غصب غیر قانونی را از بین ببرد.

نیل به این هدف بدون افزایش عواید ممکن نیست. برای بهبود محیط تجاری پیشنهاد می گردد که دولت افغانستان استندرد تبادل اتوماتیک اطلاعات حسابهای مالی را امضاء و تطبیق کند (۱۰)، (مرتبط با شفافیت در عواید مالیاتی داخلی)، دولت افغانستان خدمات گمرکی را مطابق با اصول وضع شده در اعلامیه عروشه ی سازمان گمرکات جهانی اصلاح نموده و آن را اعلام نماید. دولت افغانستان همچنان باید تعهدات خود در رابطه به سازمان تجارت جهانی را با تدوین و تطبیق قوانین، مقررات و اقدامات پیشنهاد شده در بسته ورودی سازمان تجارت جهانی تکمیل نماید.

استخراج منابع طبیعی ظرفیت اینکه تبدیل به یکی از منابع عمده عواید در افغانستان گردد را داراست اما در صورت سوء مدیریت امکان آن نیز می رود که منبع فساد و درگیری در کشور شود. دولت افغانستان چنانچه در جلسه مبارزه با فساد لندن می ۲۰۱۶ اعلام نمود تعهد نموده است تا این سکتور را اصلاح کند و از جامعه جهانی خواسته شده است تا حمایت مادی و مالی درین زمینه فراهم کند، با این حال قبل از وقت خواهد بود اگر پیش از اجرای این تعهدات استخراج در پیمان وسیع توسط دولت صورت گیرد. دولت افغانستان با حمایت جامعه جهانی باید قوانین مرتبط با صنعت استخراجی را تعدیل کند و نشر یک دیتابیس حاوی سایر قرارداد ها و معلومات در مورد تادیه پول و تولید را با تایید "طرح شفافیت در صنایع استخراجی عملی سازد تا از آن طریق مطمئن ساخته شود اینکه مردمان محل سهم شان از عواید قانونی یا منافع بدست آمده از استخراج را حاصل می کنند.

برنامه های انکشافی تجارت محور، که در بعضی موارد توسط انجوها تطبیق شده اند میتوانند به افزایش عواید منجر گردند. شراکت با دهاقین کوچک و تولید کنندگان دیگر منجر به فراهمی کار برای زنان و مردان گردیده است. سرمایه گذاری های کوچک و متوسط میتوانند تغییر بزرگی در زندگی مردم ایجاد کنند و هرگاه همراه شوند با وضعیت مناسب کاری و حراست اجتماعی (همزمان با تکمیل سهمیه افراد دارای معلولیت و نه فقط مجروحین جنگی)، این امر میتواند در کاهش عدم تساوی و فقر موثر واقع گردد.

مباحث گروهی روی وضعیت روبه وخامت اقتصادی در بعضی از مناطق تمرکز نموده، پیشنهادات مشخصی برای برق، جاده، فابریکه و بند داشتند که هریک میتواند دورنمای اقتصادی را متحول ساخته باعث ایجاد کار گردد، در دو حوزه تذکر بعمل آمد که چنین اقداماتی میتوانند به کاهش فعالیت های غیر قانونی مواد مخدر نیز منجر گردد. مردم بالاخص امیدوار بودند که افراد جوان، زنان و افراد دارای معلولیت صاحب کار خواهند شد و مشاغل سنتی از قبیل زراعت، مالداري و صنایع دستی نیز مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

پیشرفت ها در زمینه های صحت، معارف، زراعت و معیشت

نیازمندی های اساسی مردم باید برآورده شوند و اعضای جامعه مدنی ولایات بر اهمیت دسترسی به خدمات صحتی، معارف و خدمات اجتماعی اساسی تأکید ورزیدند. سرمایه گذاری دراز مدت نیاز است تا آب پاک، خدمات صحتی، معارف، زراعت و معیشت بالاخص به جوانان فراهم گردند، همچنان لازم است تا در حالات اضطراری کمک های لازم به فراد نیازمند از قبیل مهاجرین، عودت کنندگان و بیجاشدگان داخلی فراهم گردد. فراهمی تعلیم، خدمات صحتی و زراعت باید از کمک های تخنیکی، آموزش کارمندان و استخدام زنان بهره مند شوند. دولت باید تدریجاً مسئولیت فراهمی خدمات را بعهده بگیرد اما تا زمان ممکن شدن چنین وضعیت، انجوها و نهاد های جامعه مدنی و فعالین بشری و انکشافی مورد حمایت قرار گیرند و امکان یک چنین انتقال مسئولیت به حکومت را میسر سازند. خدمات فعلی دارای خلایه هایی هستند و لازم است تا نقشه ای از نیازمندی های مردم در بخش های صحت، تغذیه، امنیت غذایی، آب و تنظیف تدوین گردد.

صحت

پروژه همه شمول ملی با هدف تقویه سیستم صحتی ملی در فبروری ۲۰۱۳ تصویب گردد (صحت: بهبود سیستم برای فعالیت صحتی در دوره انتقال). با این حال، پول دیرتر رسید و هرچند پیشرفت هایی در زمینه کاهش مرگ و میر اطفال صورت گرفته است، ارقام و علائم در شاخص های صحت و تغذیه چندان امیدوار کننده نیستند. واکسیناسیون در بعضی مناطق تا حد تهدید برانگیز اندک اند و نیاز مبرم به خدمات جلوگیری کننده دیده میشود.

نقطه مهمی در جریان مباحث گروهی مطرح شد و آن اینکه افراد مریض دو گزینه ی بیشتر ندارند؛ یا اینکه باید به کابل مراجعت کنند و یا به خارج از کشور برای تداوی بروند. ازینرو، لزوم ایجاد کلینیک ها و شفاخانه ها در ولایات دیده میشود.

معارف

سواد یکی از حقوق اساسی انسانهاست و با وصف کمک های سخاوتمندانه جامعه جهانی درین زمینه، افغانستان بالاترین میزان بیسوادی در منطقه را داراست. به نقل از وزارت معارف، میزان خروج اطفال از مکاتب بخصوص در میان دختران بلند است و فقط ۳۷ درصد از بودیجه ملی صرف معارف می گردد در حالیکه سفارش یونسکو ۶ درصد بودیجه بوده است. نگرانی همچنان وجود دارد که دستآورد ها در نتیجه وضعیت رو به وخامت امنیتی از بین خواهند رفت. به گفته یوناما، در سال ۲۰۱۵ حملات بالای مکاتب، ساختمان ها و پرسونل ۸۶ درصد افزایش دیده است. زیربنا ها و امکانات ضعیف اند و فقط نیمی از اطفال در مناطق روستایی شامل مکتب هستند. حدس زده میشود که ۵۱ درصد از اطفالی که به مکتب میروند همچنان قربانی کارگری اطفال نیز هستند. بعضی از مکاتب در جریان روز چهار نوبت صنف دارند و بدلیل آن بسیاری از اطفال فقط ۲ ساعت فرصت درس خواندن پیدا می کنند. بیش از ۹۵ درصد از اطفال دارای معلولیت و نیازمندی های خاص هیچ نوع دسترسی به معارف ندارند.

فقط ۳۵ درصد از معلمین افغانستان زن هستند و تعداد (معلمین زن) در مناطق روستایی کمتر است. این تعداد را میتوان با پائین آوردن شرط فارغ مکتب (صنف ۱۲) بودن معلمین افزایش داد همچنان این امر باعث افزایش متعلمین دختر خواهد شد، همکاری با شورا های محلی معارف و

نمایندگان مردم درین زمینه نیز میتواند مفید واقع گردد. بانک جهانی پیشنهاد می کند که سواد آموزی بالغان باید الویت داشته باشد چون این کار باعث کاهش افراطیت، توانمندی زنان و توسعه اقتصادی خواهد شد.

وزارت معارف یک پالیسی همه شمول و طفل دوستی را تدوین نموده است که نیازمند یک برنامه عملیاتی و سپس تطبیق نهایی است. در مباحث گروهی در ولایات، اشتراک کنندگان بر اهمیت معارف تأکید ورزیدند و خواستار پیشرفت ها درین زمینه از قبیل مدرنیزاسیون اساتید و نصاب، فراهمی کتاب های درسی جدید، پرداخت معاشات مناسب به معلمین بخصوص به زنان در مناطق روستایی شدند.

زراعت

مدرنیزاسیون سکتور زراعت نیز حیاتی میباشد؛ دولت افغانستان برنامه جامع انکشاف زراعت که نیازمند سرمایه گذاری قابل توجه میباشد را تدوین نموده است. دولت افغانستان تخمین زده است که ۴۰ درصد از جمعیت این کشور مصروف زراعت هستند و تولیدات زراعتی بخش عمده ی صادرات را تشکیل میدهد و در صورت بهبود این سکتور، با وصف تأثیرات ناسزای تغییر اقلیم، امکان افزایش امنیت خوراکی موجود است. تحلیل دولت افغانستان در مورد نیازمندی های کوتاه مدت و میان مدت خیلی شبیه اظهارات اشتراک کنندگان مباحث ولایتی است، چنانچه آنها نیز بر اهمیت زراعت و روش های مدرن تأکید ورزیدند و خواستار بهترسازی تحسیلات زراعتی شدند. آنها از تخمه ها و کود کیفیت بالا، گلخانه ها، پولی تنل، سردخانه، تسهیلات بسته بندی، ماشینی سازی و پیشرفت در زمینه های مالداري و آبیاری و از همه مهمتر همکاری در بازاریابی تولیدات زراعتی و لبنیات بعنوان راه های برای بهبود وضعیت موجود تذکر بعمل آوردند.

شراکت سه گانه - دولت افغانستان، تمویل کنندگان و جامعه مدنی

هر سه عنصر این شراکت با چالش های بزرگی در نیل به وظیفه مشترک شان یعنی سهمگیری در انکشاف افغانستان و بهبود رفاه مردم این کشور مواجه هستند. جامعه جهانی حکومت های اسبق و موجود را تمویل نموده است و بعضی از دستاورد های بدست آمده درین زمینه در متون بالا شرح یافته اند. نهاد ها و فعالین جامعه مدنی همچنان سهم ارزشمندی درین زمینه داشته اند و میخواهند بیشتر از آن نیز نقش بازی کنند.

نیاز است تا هر یک ازین شرکای سه گانه فهم بهتری از نقش و محدودیت های خود داشته باشند تا بهتر عمل بتوانند و انکشاف ظرفیت کارمندان دولت و جامعه مدنی بشکل درست آن اجرا گردد. تمویل بین المللی تا چند وقت دیگر لازم است و از تمویل کنندگان درخواست میگردد تا تمویل دراز مدت فراهم کنند، ظرفیت سازی مناسب بشمول نظارت و ارزیابی را تسهیل کنند و همچنان سهل سازی بعضی از تقاضا های طاقت فرسای اداری و گزارش دهی را در نظر داشته باشند.

انجو ها بر اساس اصول بشردوستانه بین المللی یعنی بشریت، بیطرفی، انصاف و استقلال همچنان ارزش های چون تبعیض زدایی، حسابدگی و شفافیت فعالیت نموده اند. هر یک از انجو های فعال در افغانستان که در وزارت معارف ثبت است مکلف به امضای دستور ضوابطی که از سال ۲۰۰۴ بدینسو موجود است میباشد. ظرفیت انجو ها و موسسات جامعه مدنی و هماهنگی فی مابین آنها افزایش یافته است، چنانچه در جریان کار مشترک روی این مقالات، کمیته کاری و تلاش های مشترک دادخواهی آن را مشاهده کرد. دیده شده است که شبکه ها میتوانند تشریک منابع را تسهیل کنند، فعالیت های دادخواهی را بهتر سازند و باعث رشد تماس در دور ترین نقاط کشور گردند.

حال ما موسساتی داریم که ظرفیت تشریک در نقش سنتی جامعه مدنی را دارا هستند، در زمینه هایی چون همکاری با بازنگری پپشرفت ها و چالش های فراراه آن، مشوره دهی روی پالیسی و عواقب آن، طرح معیار ها و نظارت بر دستاود ها، مشوره دهی در مورد پالیسی ها، فراهمی پلت فرم ها برای اظهار و نشر نظرات شهروندان افغانستان و ارائه گزارش های متبادل.

در حالیکه دولت افغانستان متعهد به حمایت از جامعه مدنی شده است (مانند کنفرانس لندن در مورد افغانستان سال ۲۰۱۴ و در مقاله زیر عنوان "خودکفایی از طریق حسابدی دوجانبه در ۲۰۱۵)، نهاد های جامعه مدنی هنوز هم با موانع مواجه اند. این نهاد ها و کارمندان شان در مقابل حملات آسیب پذیر هستند. هرچند قانونی زیر عنوان دسترسی به اطلاعات موجود است اما جامعه مدنی هنوز هم در زمینه بدست آوردن اطلاعات لازم برای فعالیت موثر خود، با مشکلات مواجه است.

در سال ۲۰۱۳، ۵۹ نهاد جامعه مدنی از سرتاسر افغانستان تفاهنامه (۱۱) ای را امضاء نمودند حاوی این امر که جامعه مدنی میتواند فعالانه در روند صلح نقش بازی کند اما گزارش شده است (۲) که هیچ پیگیری قابل توجه در زمینه تدوین برنامه عملیاتی صورت نگرفته است و زمینه های همکاری عمدتا مقید به خطوط روی کاغذ مانده اند. یافته ها (۱۳) نشان میدهد که در صورت نقش داشتن مردمان متاثره غیرمسلح، امکان بروز مجدد تهدید ۶۴ درصد کاهش می یابد.

نهاد های جامعه مدنی مسئول هستند تا اصولمند عمل کنند و از روش های خوب کاری پیروی کنند، نظارت و ارزیابی کار های خود را داشته باشند و در صدد افزایش تجارب خود باشند. اشتراک کنندگان مباحث گروهی پیشنهاد نمودند تا با استراتیژی ها و برنامه های مشترک، آنها تلاش هایشان برای انکشاف محلات و بهبود همکاری و هماهنگی در ولایات را ادامه خواهند داد و درین زمینه آنها بیطرفی شان از حکومت را حفظ نموده در ارزیابی مسایل و پیشنهاد راه های حل نقش خود را ایفا خواهند کرد. آنها همچنان با نشاندی و مبارزه با فساد در داخل نهاد های جامعه مدنی، ذهنیت عامه در مورد این نهاد ها را بهبود خواهند بخشید. در عین حال، در صورت بروز فساد و تبعیض در نهاد های دولتی آنها مصمم به گزارشدهی میباشند.

مثال های خوبی از ارتباط نیک، حسابدی دوجانبه، احترام و اعتماد میان دولت افغانستان، تمویل کنندگان و جامعه مدنی موجود هستند اما زمینه های بهبود آن هنوز هم موجود اند. مقالات حاوی مثال هایی هستند که چگونه میتوان تفاهم بیشتر را ازدیاد بخشید. پیشنهاد می گردد، چالش های مطرح شده توسط جامعه مدنی به دولت را نباید تهدید حساب کرد (در واقع دولت نیز بسیاری از همین مسایل را در چارچوب صلح و انکشاف ملی افغانستان گنجانده است)، بلکه آنها فرصتی هستند برای کار مشترک بخاطر دریافت راه های حل و تقویه همزمان دولت و جامعه مدنی بشمول اشتراک وسیعتر شهروندان در انکشاف کشور.

اسناد کاری و موقفنامه های تهیه شده برای کنفرانس بروکسل درمورد افغانستان

"نقش جامعه مدنی افغانی در تلاش های ملت سازی"، برنامه مرکز تعلیمی افغان

"چارچوب صلح و انکشاف ملی افغانستان، ۲۰۱۷ الی ۲۰۲۱" جمهوری اسلامی افغانستان

"رسانه های افغانستان"، خبرنگاران و اعضای رسانه های افغانی، سپتامبر ۲۰۱۶

"افغانستان: جاییکه نگرانی های بشردوستانه با عملکرد بین المللی مطابقت ندارد"، ای سی ایف، ۲۰۱۶

"کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان، موقفنامه"، ایمرجنسی او ان جی

"پیشنهادات جامعه مدنی"، دیدبان شفافیت افغانستان

"همکاری برای تحول: موقفنامه جامعه مدنی افغانستان"

"دستآورد های انکشافی در معارف: خطرات بلند برای اطفال افغانی"، مقاله مشترک توضیحی تهیه شده توسط کمیته سویدن برای افغانستان، با تایید موسسه ملی افغانها برای آموزش و بزرگسالان، موسسه اکبر، سازمان کمک اسلامی، مرکز تعلیمی زنان افغان، موسسه خدمات صحتی و انکشافی افغان، موسسه "Save the Children"، ودان، VHS، موسسه تعلیمی تاشبوس، مرسی کورپس مورخ ۲۰ سپتامبر ۲۰۱۶

"تساوی و عدالت اجتماعی"، دوستان هزاره

"عصاره های افغانستان: اجتناب از بلای منابع"، گواه جهانی

"حقوق بشر"، شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر

"آماده سازی افغانستان برای مقاومت: آفات طبیعی، تغییر اقلیمی و نیازمندی های بشردوستانه" کنزورتيوم حرکت افغانستان

"صلح ترجیح شماره یک است"، کوردید

"سهمگیری در پالیسی"، مقاله نشرناشده، کرسچن اید

"حراست از فعالین خیریه" مقاله توضیحی اکبر برای دولت افغانستان

"نقشه راه برای صلح، جامعه مدنی و روند صلح در افغانستان"، همکاری برای صلح و وحدت، تساوی برای صلح و دموکراسی، اداره حقوق بشر و حذف خشونت، جامعه باز افغانستان، نهاد آموزش و تحقیق صلح و دفتر رابط، می ۲۰۱۶

"وضعیت آماده سازی محیط برای نهاد های جامعه مدنی در افغانستان"، شرکت مشاورتی آلتای برای نهاد جامعه مدنی افغانستان، سپتامبر ۲۰۱۶

"پیشنهادهای"، گروه کاری صلح و امنیت زنان

خلاصه مباحث گروهی ملی تدوین شده توسط گروه کاری جامعه مدنی و باگ، سند داخلی

"توحید مقالات جامعه مدنی افغانی و بین المللی در کنفرانس لندن درمورد افغانستان"، دسامبر ۲۰۱۴

(۱) برای توضیحات بیشتر آن لطفا به نقشه راه صلح، جامعه مدنی و روند صلح در افغانستان، همکاری برای صلح و وحدت، تساوی برای صلح و دموکراسی، اداره حقوق بشر و حذف خشونت، جامعه باز افغانستان، نهاد آموزش و تحقیق صلح و دفتر رابط می ۲۰۱۶ رجوع کنید..

(۲) ESCR و CRC, CRPD, CEDAW

(۳) بازنگری های دوره ای عمومی در سال های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۴ صورت گرفتند و پیشنهادات حاوی مسایلی وسیعی بشمول اصلاحات تقنینی، فساد، قربانیان غیر نظامی، افراد دارای معلولیت، حبس غیرمسئولانه و غیر قانونی و آزادی از شکنجه، زنان و جنسیت، اطفال، آموزش در زمینه حقوق بشر، صحت، حق دسترسی به غذا و امنیت غذایی، آزادی

رسانه ها و حراست خبرنگاران، اهداف انکشافی هزاره، برنامه عملیاتی برای صلح، عدالت و روند صلح و تطبیق معاهدات بین المللی حقوق بشر - [http://www.upr-](http://www.upr-info.org/en?gclid=CLSzoe2oos8CFZ1aGwod8aoEEA)

(۴) حراست از غیر نظامیان در زمان درگیری نظامی، گزارش سالانه، یوناما ۲۰۱۶

(۵) همان

(۶) [https://aidworkers security.org/incidents/search?start=2015&detail=1&country=AF](https://aidworkerssecurity.org/incidents/search?start=2015&detail=1&country=AF)

(۷) یونیسف، تغذیه، <http://www.unicef.org/afghanistan/nutrition.html>

(۸) یونیسف، صحت و تغذیه، http://www.inicef.org/afghanistan/health_nutrition.html

(۹) www.aihrc.org

(۱۰) شهرت غیر رسمی زیر عنوان ابتکار مالیات ادیس و استندرد عام گزارشدهی

(۱۱) نهاد های جامعه مدنی در حمایت از روند صلح افغانستان: مقاله ای برای شورای عالی صلح و دارالانشای مشترک برنامه صلح و بازگشت به زندگی صلح آمیز افغانستان ۲۰۱۳

[http://www.i4pinternational.org/files/512/civil+society+and+aprp+\(cs+working+group\).pdf](http://www.i4pinternational.org/files/512/civil+society+and+aprp+(cs+working+group).pdf)

(۱۲) نقشه راه برای صلح، جامعه مدنی و روند صلح در افغانستان، می ۲۰۱۶

(۱۳) ثابت سازی صلح: نقش فعالین جامعه مدنی در معاهدات صلح و صلح دراز مدت، حکایتی از مطالعات منابع صلح، در معادلات بین المللی، نسخه ۳۸، شماره ۲: ۲۴۳-۲۶۶، سپتامبر ۲۰۱۲، دیزاری نلسن

ضمیمه سوم بیانیه جامعه مدنی افغانی و بین المللی برای کنفرانس بروکسل، ۳ اکتوبر ۲۰۱۶

(یک نسخه ابتدایی این متن توسط سمیرا حمیدی و شیرین پیرسون در جریان جلسه اختتامیه کارگاه جامعه مدنی افغانی و بین المللی ۳ اکتوبر ۲۰۱۶ بازنگری شده بود. ویرایش بیشتر در اکتوبر صورت گرفت و نسخه نهایی ذیلا تقدیم است).

۱. ما اشتراک کنندگان کارگاه جامعه مدنی افغانی و بین المللی بتاريخ ۳ اکتوبر ۲۰۱۶ به پیشواز کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان جلسه دایر نمودیم و در مورد صلح، انکشاف و ثبات در کشور بحث نمودیم. در جریان این گفتگوها، ما از شواهد و نظرات مطرح شده در مقاله های تدوین شده در نتیجه مشاورت های جامعه مدنی در کابل و ولایات که از جولای ۲۰۱۶ بدینسو تدویر یافته بودند، مستفید گردیدیم. ما نکات ذیل را برای مطالعه دولت افغانستان و جامعه بین المللی مطرح میکنیم تا آنها در طول چهار سال آینده، ازین نکات در تصمیمات شان مبنی بر تعیین الویت های انکشاف و صلح استفاده بعمل آورند.

۲. امنیت در افغانستان وخیم شده است و نیازمند الویت دهی است. میزان قربانیان ملکی، اختطاف افراد غیر نظامی، افزایش جرم و حملات بالای نهاد های خیریه ملی و بین المللی، مدافعان حقوق بشر، رسانه ها، تسهیلات صحتی و مکاتب بشکل بی پیشینه بالا رفته است. تعداد بیجاشدگان داخلی به ۱,۴ میلیون تن رسیده است. ازینرو، ما از دولت افغانستان، جامعه بین المللی و سایر گروه های مخالف نظامی درخواست میکنیم تا امنیت شهروندان را بعنوان یک اصل اساسی در عملیات هایشان در نظر بگیرند و به قوانین بین المللی بشری و حقوق بشر احترام بگذارند. ما همچنان خواهان معرفی میکانیزم هایی برای حراست از شهروندان، رسانه ها و مدافعان حقوق بشر هستیم و میخواهیم پالیسی های مرتبط با امنیت شهروندان عمومیت یابد.

۳. ما باورمند هستیم که افغانستان در شرایط فعلی آماده پذیرش عودت وسیع مهاجرین از کشور های همسایه نیست. ما خواهان تعلیق اخراج مهاجرین از اروپا به افغانستان الی آماده شدن دولت افغانستان برای فراهمی خدمات لازم به خارج شوندگان و عودت کنندگان هستیم. لازم است کشور های عضو اتحادیه اروپا پایبند به تعهد شان در قبال حقوق بشر پناهجویان باشند.

۴. با تأکید بر این امر که مردم افغانستان نیازمند صلح دراز مدت هستند، ما از روند صلح و آشتی برهبری افغانها استقبال میکنیم. در عین حال، ما از دولت میخواهیم تا یک برنامه جامع صلح را تدوین کند که شامل دیالوگ ملی و پذیرش این امر که عدم رسیدگی به بیعدالتی های گذشته باعث افزایش بحران شده است، باشد. ما نگران هستیم که دولت افغانستان وارد معاهدات صلحی می گردد که مشوق "معافیت عمومی" برای عاملین جرایم جنگی میباشد و در واقع صلح درازمدت را تحت الشعاع قرار میدهد. ما از دولت میخواهیم تا برنامه عملیاتی ملی برای UNSCR1325 برای زنان، صلح و امنیت را تطبیق کند.

۵. ما از دورنمای دولت افغانستان مبنی بر خودکفایی ملی حمایت می کنیم. با این حال، بعد از اتمام اقتصاد نظامی محور، مواجهه با رکود در رشد اقتصادی، وجود ۴۰ درصد بیکاری و فقر، باور ما این است که افزایش عواید داخلی فقط در صورت حمایت بدست آمده در نتیجه تداوم کمک های دراز مدت بین المللی در یک سطح واقعینانه ممکن خواهد بود. اکثر مطلق کمک های بین المللی در چهارده سال گذشته، بشکل مساعدت های نظامی بوده است. به این دلیل، ما باور داریم که تصمیم تمویل کنندگان بین المللی مبنی بر نگهداری کمک های انکشافی در حد و یا در حدود کمک های دهه

های گذاشته برای حمایت از اقتصاد افغانستان بالاخص در دوره انتقال ناکافی خواهد بود. ما همچنان از تمویل کنندگان بین المللی درخواست میکنیم تا میکانیزم های تمویلی شان را مختصر بسازند.

۶. افغانستان در سال دوم "دهه تحول" قرار دارد. با وصف وجود بی ثباتی، دستآورد های چندی در زمینه های انکشاف صورت گرفته اند. با این حال، در آینده قابل دید افغانستان به حمایت امنیتی، مالی و سیاسی از سوی جامعه جهانی نیازمند است تا ازین دستآورد های انکشافی موجود حراست نموده آنها را تداوم بخشد. بخاطر تضمین موثریت این کمک ها، تمویل کنندگان باید از اعلامیه پاریس در مورد ملکیت ملی و رهبری و از شراکت بوسان برای همکاری موثر انکشافی پیروی کنند. ما بر اهمیت یک جامعه مدنی مستقل و قوی که برای یک کشور کارآمد لازم است تأکید می ورزیم و خواستار ایجاد میکانیزم هایی هستیم که متضمن ارتباط موثر میان حکومت و جامعه مدنی باشند.

۷. ما موافق هستیم که استخراج منابع طبیعی میتواند یکی از منابع مهم عواید در افغانستان گردد، اما در عین حال و در صورت سوء مدیریت میتواند یک منبع اضافی فساد و نزاع در کشور نیز باشد. ازینرو ما از دولت افغانستان تقاضا میکنیم تا با حمایت جامعه جهانی و جامعه مدنی، قوانین مرتبط با صنایع استخراجی را طوری تعدیل کند که نشر سایر قرارداد ها، معلومات در مورد عواید، تادیه

ها و تولید و معلومات در مورد ملکیت شرکت های داوطلب و یا مشغول استخراج منابع طبیعی لازم قرار داده شود. ما همچنان امیدوار هستیم که تطبیق ابتکار شفافیت در صنایع استخراجی و تشکیل یک میکانیزم رسمی باعث خواهد شد تا مردم محل سهم عادلانه از عواید و منافع قانونی استخراج بدست آورند.

۸. ما از دولت افغانستان تقاضا بعمل می آوریم تا در همکاری با جامعه مدنی معیار های لازم برای انتخابات آزاد و عادلانه بروقت را تدوین کند. ما خواهان تقویه واحد های جنسیت (جندر) در کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون سمع شکایات انتخاباتی هستیم تا اشتراک مساویانه زنان تضمین گردد.

۹. ما از دولت افغانستان میخواهیم تا به مسئولیت های حقوق بشری خود رسیدگی کند، بخصوص در صورتیکه چارچوب صلح و انکشاف ملی افغانستان اهمیت لازم به حقوق بشر قایل نشده است. درین زمینه لازم است تا قوانین ملی با مکلفیت های بین المللی دولت افغانستان بشمول کنوانسیون حقوق بشر ژنو و سایر معاهدات و پروتوکول های بعدی آن تطابق پیدا کند.^{۱۷} ما از دولت افغانستان میخواهیم تا به بررسی و اصلاح سایر مسایلی که منجر به نفاق قومی می گردد، اقدام ورزد. ما از وزارت عدلیه میخواهیم تا قانون مرتبط به شکنجه را تدوین و تطبیق کند و بخاطر تصویب به پارلمان نیز ارائه کند. تعیینات کمیشنر ها در کمیسیون ارزشمند و مستقل حقوق بشر افغانستان باید بر اساس شایستگی بوده و غیر سیاسی باشند.

۱۰. ما از اجندای اصلاحات جدید برای حکومتداری و مبارزه با فساد که توسط دولت افغانستان تدوین شده است استقبال می کنیم و میخواهیم که معیار های ثابت برای آن در همکاری با جامعه مدنی بوجود بیاید تا از پیشرفت ها درین زمینه نظارت بعمل آید. ما همچنان از نهاد های جامعه مدنی تقاضا میکنیم تا فعالیت های شان منطبق با روش های خوب و صادقانه باشند. درخواست ما این است که سایر قرارداد ها و روند تدارکات حکومتی باید شفاف باشند، بشمول سکتور امنیتی (با استثنا های اندک مرتبط با نگرانی های جدی امنیتی)، مالیات و گمرکات، صنایع استخراجی و سکتور تجارتی تا نظارت ممکن گردد. نشر سایر قرارداد های تدارکاتی و امتیازی باید بعنوان از شرایط تأیید و تصویب آنها باشد. ما از دولت افغانستان میخواهیم تا میکانیزم های بین المللی شفافیت، حسابدگی و مبارزه با فساد بشمول کنوانسیون سازمان ملل برای مبارزه با فساد و شراکت باز حکومتی را تطبیق کند.

۱۱. ما درک میکنیم که رسانه های آزاد در افغانستان پویا تر و آزادتر از کشور های دیگر در منطقه است اما آزادی بیان با تهدید از سوی مقامات و قدرتمندان در افغانستان مواجه است. خبرنگاران با تهدید حملات و تلافی جویی مواجه هستند و از آن رو دست به خود سانسوری در گزارش هایشان میزنند. قانون دسترسی به اطلاعات به شکل مناسب آن بالاخص در ولایات تطبیق نمی گردد. از آن رو از دولت افغانستان تقاضا میکنیم تا تطبیق قوانین و محاکمه عاملین خشونت را تضمین نماید.

۱۲. ما در مورد کاهش توجه و تمویل به نیازمندی های بشردوستانه با وصف وجود نیاز بیشتر به آن، نگران هستیم. ما از جامعه جهانی میخواهیم تا بخاطر رسیدگی به این نیازمندی ها به تعهدات جهانی بشردوستی با فراهمی کمک های چندین ساله و انعطاف پذیر خود عمل کند.

۱۳. سهم صحت و معارف در بودیجه ملی و کمک های بین المللی ناکافی است. با وصف اینکه کاهش در مرگ و میر اطفال تا حدودی دیده شده است، اما شاخص های صحت و تغذیه امیدوار کننده نیستند. میزان واکسیناسیون در بعضی از مناطق فوق العاده پائین است و نیاز مبرم به خدمات وقایوی دیده میشود. نیاز افراد دارای معلولیت باید بر آورده شود. در سکتور معارف، ما از دولت افغانستان میخواهیم تا توجه بیشتر به سواد آموزشی و معارف محلی مبذول دارد بخصوص در مناطق ناامن که با خطر بستن مکاتب و ضرر رسیدن به کارمندان معارف مواجه هستند. ما خواهان پالیسی

^{۱۷} بطور مثال، حقوق طفل و افراد دارای معلولیت، حذف هر نوع تبعیض علیه زنان و حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

شواهد محور معارف هستیم که مبتنی بر جمع آوری و استفاده اطلاعات با تقسیم بندی های جنسیتی، جغرافیایی، میزان فقر و سطح آسیب تدوین گردند.

ما ظرفیت رو به رشد نهاد های دولتی افغانستان در تدوین و تطبیق پالیسی های انکشافی را تأیید میکنیم و امیدوار هستیم که ظرفیت در نظارت و ارزیابی، تعیینات شایستگی محور و تساوی در فرصت های آموزشی در این نهاد ها بوجود خواهد آمد. نهاد های جامعه مدنی بشمول انجوها، ذخیره غنی ای از آگاهی تخنیکی و محلی را دارا هستند که باید مورد استفاده قرار گیرد. آنها همچنان نقش مهمی در عرضه خدمات بازی نموده اند و لازم است تا زمانیکه دولت کاملاً قادر به حمل این مسئولیت ها نمیگردد، حمایت از این نهاد ها (جامعه مدنی) ادامه یابد.

ضمیمه چهارم بیانیه جامعه مدنی افغانی در کنفرانس بروکسل ۵ اکتوبر ۲۰۱۶

پلوشه حسن بعد از ظهر بخیر، عالیجنابان

افتخار داریم که امروز به نمایندگی از صدها تن همکارانی که در مشاورت های جامع به پیشواز کنفرانس بروکسل اشتراک ورزیده بودند و صدای شهروندان سرتاسر افغانستان هستند، سخن می گویم.

جامعه مدنی تلاش های دولت افغانستان و جامعه مدنی و دستاورد ها و فداکاری هایشان در مقابل چالش ها را می پذیرد. ما از تعهداتی که دیروز در مراسم توانمندسازی اقتصادی زنان به زنان سپرده شده و از دورنمای خود کفایی دولت افغانستان با صمیم قلب استقبال می کنیم.

با این حال، باید خاطر نشان سازیم که رکود در رشد اقتصادی و ۴۰ درصد بیکاری پس از خروج اقتصادی نظامی محور، نیازمند سطوح واقعیانه کمک های بین المللی در درازمدت است. ما از تمویل کنندگان می خواهیم تا کمک های انکشافی را حد اقل در حد دهه گذشته نگهدارند. ما همچنان از تمویل کنندگان تقاضا بعمل می آوریم تا موثریت کمک ها را افزایش داده، در مبارزه با فساد سهم بگیرند و اعلامیه پاریس را رعایت کنند.

رسیدگی به وضعیت وخیم امنیتی افغانستان یک الویت عاجل است. ما از همه جناح های درگیر می خواهیم تا به قوانین بین المللی انسانی احترام بگذارند که مدتیست به آن توجه صورت نگرفته است، همچنان از آنها می خواهیم تا مسئولیت اخلاقی و حقوقی شان در قبال حفاظت از جان شهروندان بشمول رسانه ها و مدافعین حقوق بشر را ادا کنند. یکی از معیار های امنیت در کشور وجود احساس امن برای زنان و اطفال و تضمین آزادی بیان است؛ ما از دولت می خواهیم تا عاملین خشونت علیه رسانه ها را محاکمه نمایند و از کمیسیون نظارت بر دسترسی به اطلاعات حمایت بعمل آورد.

ما شاهد افزایش نیازمندی های بشری در طول سال های متمادی بوده ایم، شما خود جزئیات آن را که توسط کمیته جهانی صلیب سرخ ارائه شده شنیدید. ما در مورد بحران پیشروی افغانستان در زمینه رسیدگی به نیاز های بیجاشدگان داخلی، عودت کنندگان از ایران و پاکستان و خروج احتمالی بالفعل از اروپا که بعقیده ما باید به تعویق انداخته شود نگران هستیم. برای بیش از یک میلیون بیجاشدگان داخلی کمک بسیار اندکی قریب به هیچ در نظر گرفته شده است و حدود ۱۰۰ هزار افغان تنها درین سال از پاکستان اخراج شده اند. تمویل کنندگانی که امروز درین تالار

حضور دارند، نتوانسته اند حتی ۵۰ درصد از کمک های لازم برای مساعدت های بشردوستانه امسال را فراهم کنند. ما از جامعه جهانی تقاضا مینماییم تا مساعدت های لازم چند ساله و انعطاف پذیر برای رسیدگی به مشکلات متذکره را فراهم کند.

عزیز رفیعی

ما محتاطانه از روند صلح افغان محور و پذیرش رنج های وارده توسط عاملین آن، استقبال می کنیم، اما این روند همچنان باید دربرگیرنده عدالت انتقالی و استرداد نیز باشد، تا عدالت برای قربانیان و فامیل های قربانیان تضمین گردد و این امر در واقع ختمی باشد بر فرهنگ معافیت. برنامه عملیاتی ملی برای صلح، UNSCR 1325 نیز باید تطبیق گردد و حراست زنان از طریق تطبیق قانون منع خشونت علیه زنان عملی گردد.

ما از تعهد رییس جمهور در ارتباط به مبارزه با فساد صمیمانه استقبال می کنیم اما اقدامات تذکر یافته در چارچوب حسابدی دوجانبه برای خودکفایی متأسفانه ضعیف هستند و هیچ اشاره ای به تمویل کنندگان ندارد. لازم است تا سایر بخش های تشکیل دهنده دولت مساویانه متعهد باشند و اقدامات لازم برای از بین بردن فساد توسط آنها و تمویل کنندگان روی دست گرفته شود. ما تقاضا می کنیم که جامعه مدنی در شورای عالی حکومتداری و دیگر نهاد های مرتبط سهم بگیرد و در انکشاف معیار های ثابت بخاطر از بین بردن فساد نیز شامل گردد. تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات، تعیینات شایسته سالارانه، عام سازی قرارداد ها و تدارکات بخصوص در صنایع استخراجی و تضمین انتخابات آزاد و عادلانه میتواند نمونه های چگونگی اجرای این کار باشند.

ما از دولت افغانستان می خواهیم تا به مسئولیت های حقوق بشری خود رسیدگی کند، این امر شامل هماهنگ سازی قوانین ملی با کنوانسیون های ژنو در مورد حقوق بشر می گردد. یکی از آزمایش های اصلی محاکمه عاملین شکنجه و دیگر انواع اعمال سوء میباشد. تعیینات در کمیسیون مستقل حقوق بشر باید بر اساس شایسته سالاری و بشکل غیر سیاسی صورت گیرد.

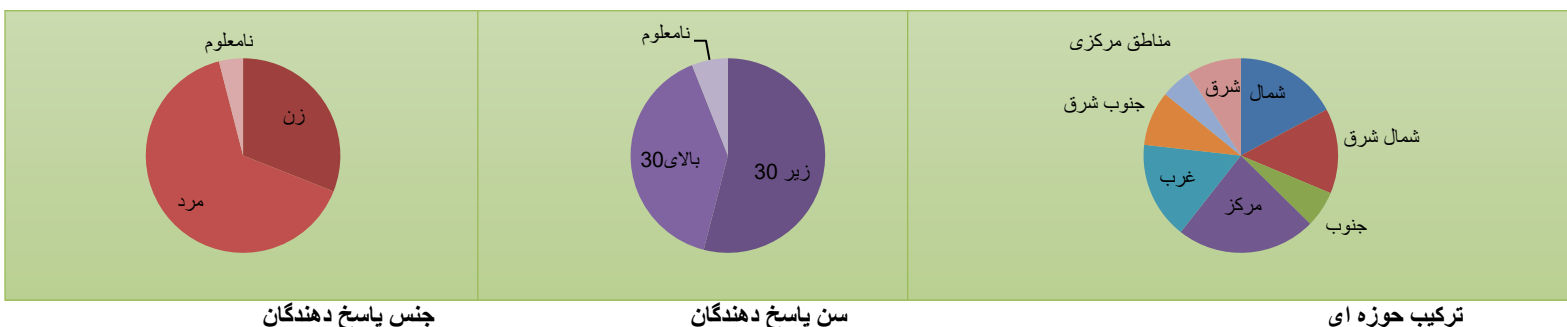
سهم در نظر گرفته شده برای معارف و صحت در بودیجه ملی و در کمک های بین المللی ناکافی است. توجه بیشتر باید به نیازمندی های افرادی دارای معلولیت و سایر گروه های نیازمند و نه فقط مجروحان جنگی مبذول داشته شود. نهاد های جامعه مدنی بشمول انجوها، در جریان سال های نزاع نقش مهمی در عرضه خدمات ارائه کردند و تا زمانیکه نهاد های دیگر قادر به انجام این امور می گردند، باید تمویل گردند. آنها سپس میتوانند در نقش سنتی جامعه مدنی برگردند و بعنوان یک صدای مستقل به نظارت امور بپردازند. جامعه مدنی، در همکاری با حکومت میتواند نقش موثری در صلح و انکشاف افغانستان داشته باشد اما فضای مدنی بدلیل فعالیت های عناصر دولتی و غیر دولتی در حال تنگتر شدن است و ما از دولت و تمویل کنندگان می خواهیم تا فضای لازم را برای جامعه مدنی فراهم کنند.

باید همه ما به یاد داشته باشیم که حسابدی نهایی میان دولت و تمویل کنندگان نه؛ بلکه با مردم افغانستان است.

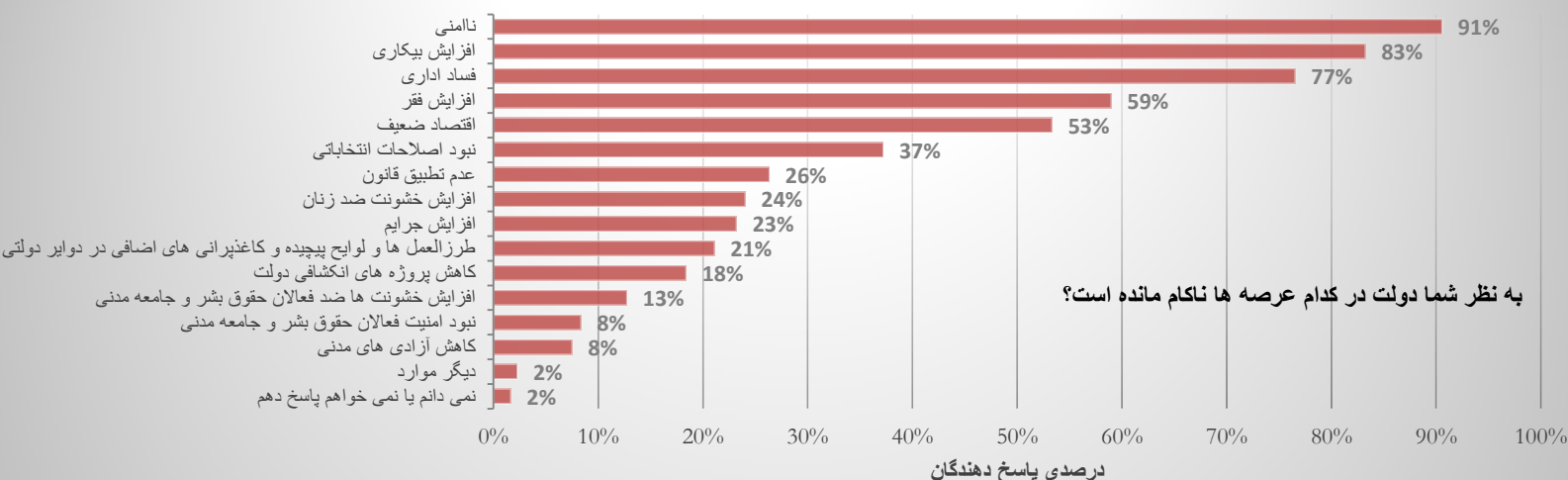
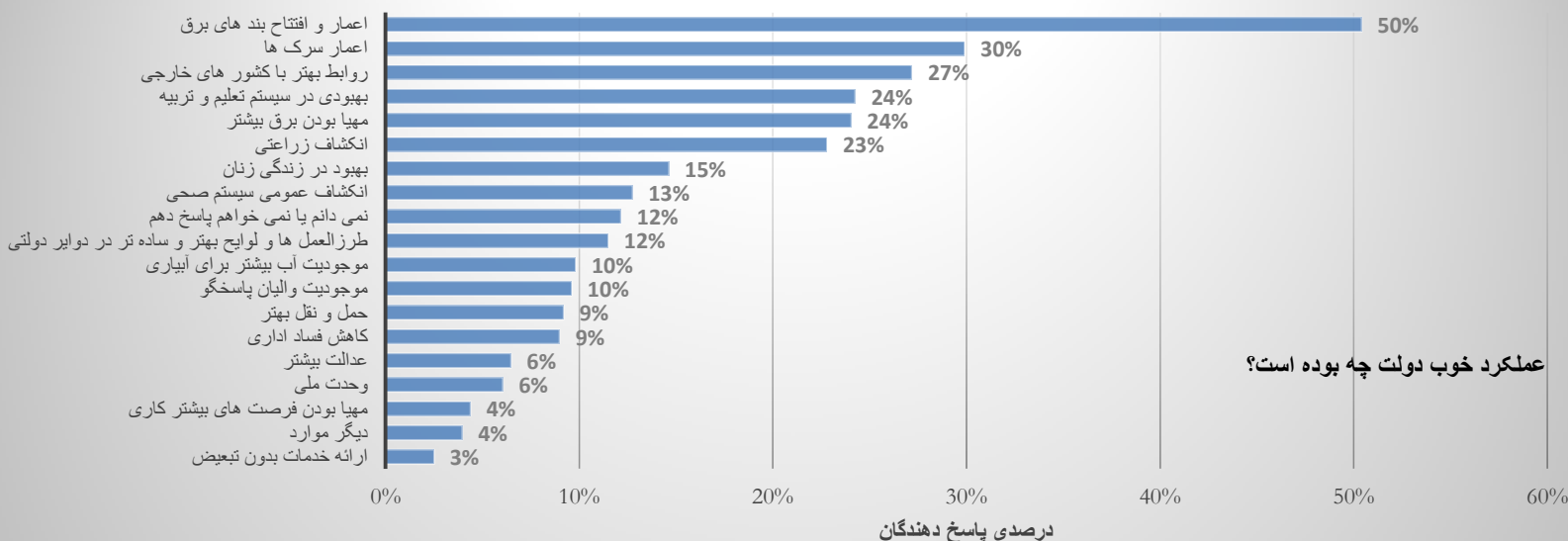
پلوشه حسن --- در آغاز جنگ زمانیکه من متعلم مکتب در پاکستان بودم، افغانستان بدلیل نبود فساد، حاکمیت قانون و جاده های خوب شهرت داشت. جاده ها ساخته میشوند، اما ما نیاز به احیای دو پدیده دیگر که ارزش های افغانستان هستند، داریم.

آزمیه پنجم: نمایش تصویری کوتاهی از یافته های بررسی

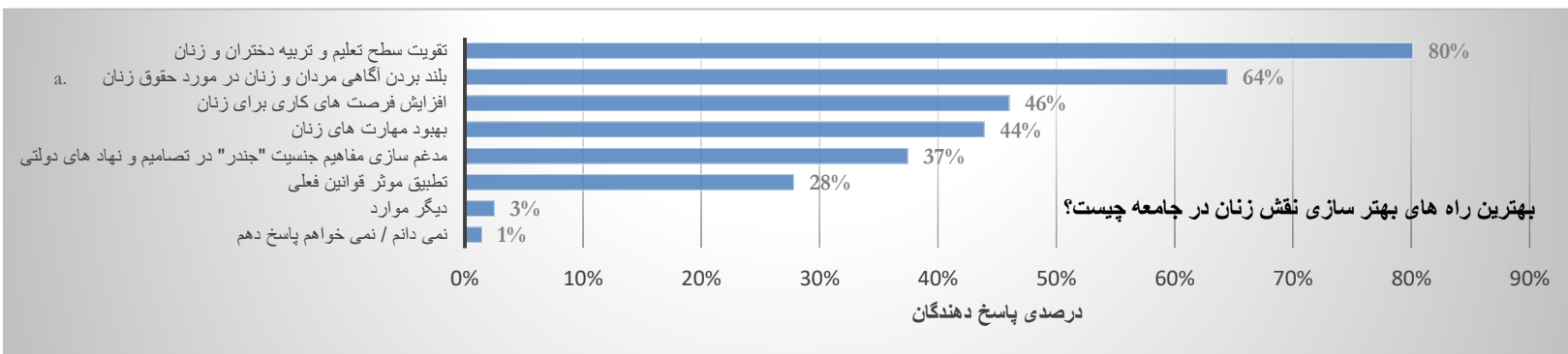
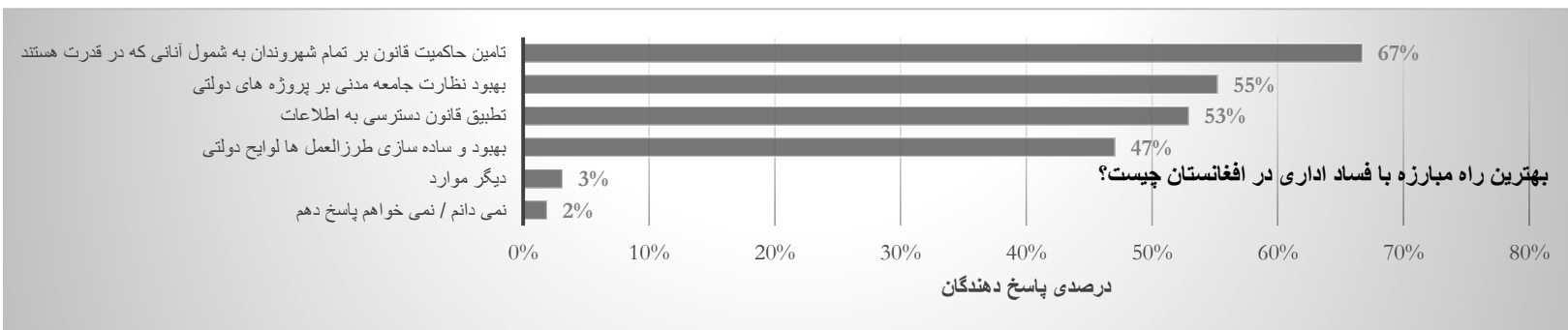
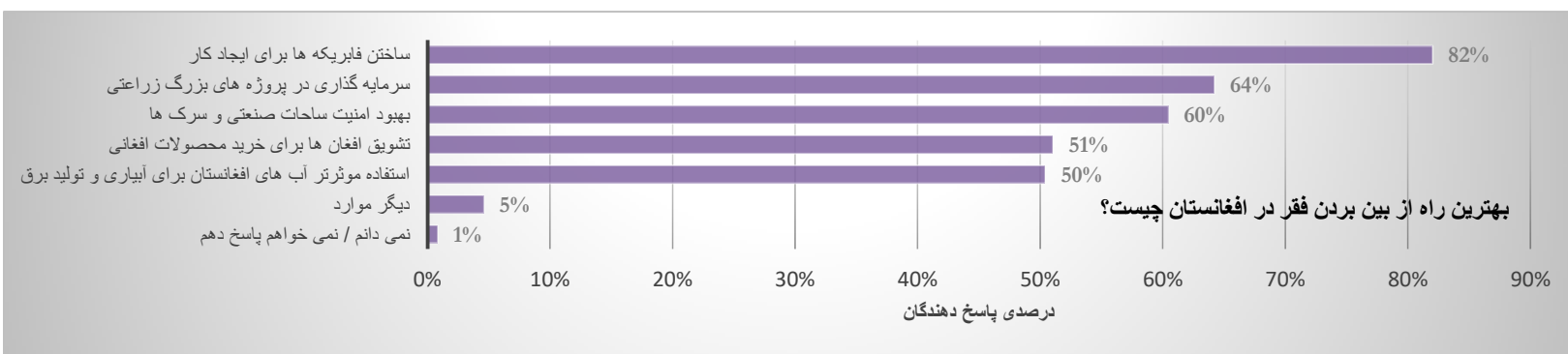
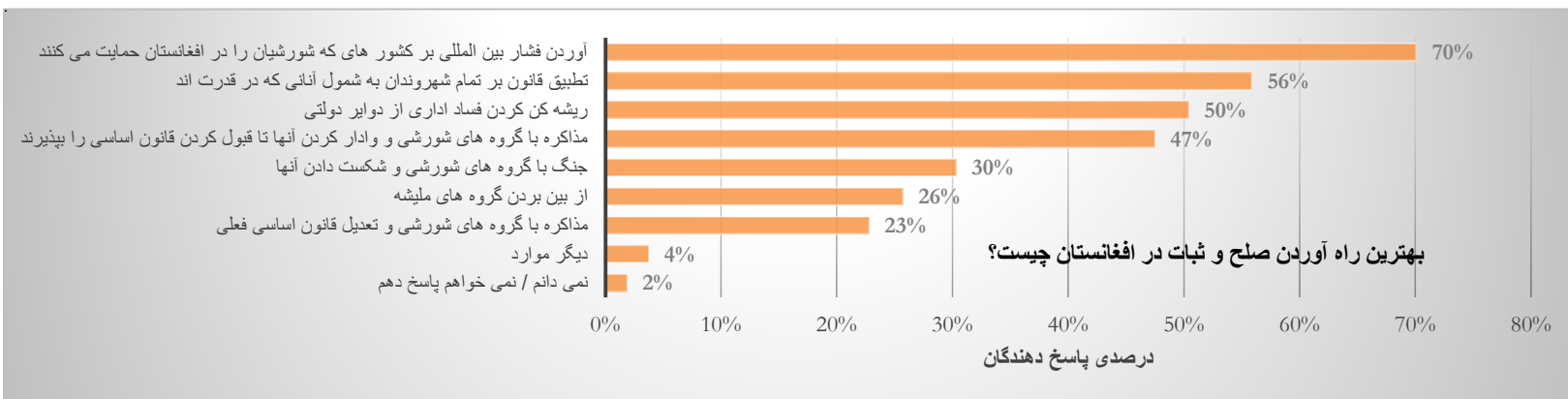
بررسی در هشت مرکز حوزه ای در ماه آگست ۲۰۱۶ با استفاده از تلفون، ایمیل و مصاحبه های حضوری انجام یافت. در مجموع، ۴۷۸ پرسشنامه در ۲۹ ولایت تطبیق، جمع آوری و تحلیل شد. ترکیب جنسیتی، عمر و حوزه ای این پرسشنامه ها چنین است:

عملکرد دولت تا حال: پروژه های زیربنایی مانند (بند های برق، اعمار سرک ها) بسیار مطرح بود؛ ناامنی، بیکاری و فساد، عمدتاً، به حیث ناکامی های دولت پنداشته شده اند:

اولویت ها و پیشنهاد ها برای حل چالش های عمده: استفاده از نفوذ بین المللی، سرمایه گذاری در زیربناها، تامین حاکمیت قانون و اولویت دهی به معارف .

i

ii ولایت ها و تقسیم بندی حوزه ای آنها: شمال (بلخ، فاریاب، جوزجان، سمنگان، سرپل)؛ شمال شرق (قندوز، بدخشان، بغلان، تخار)؛ جنوب (قندهار، زابل، هلمند)؛ مرکزی (کابل، کاپیسا، لوگر، پروان، پنجشیر، میدان وردک، غزنی)؛ غرب (هرات، نیمروز، بادغیس، فراه، غور)؛ جنوب شرق (خوست، پکتیا)؛ مناطق مرکزی (بامیان، دایکندی)؛ شرق (ننگرهار). ولایت های که در این تحلیل شامل نشدند: ارزگان، کنر، لغمان، نورستان و پکتیکا.

عکس ها: هالی لنگم (عکس روی جلد)، اتحادیه اروپا (صفحه های ۵، ۶، ۲۲ و ۳۳)، دفتر رییس اجرایی افغانستان (صفحه ۷)، تیفا (صفحه ۱۲)، جینی همفریز (صفحه های ۱۴، ۳۷، ۴۰)، و جو سیلیفان (صفحه ۸).